

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2023. december 21.*

Tartalomjegyzék

I.	Jogi háttér	4
	A. Az UEFA alapszabálya	4
	B. Az UEFA és az URBSFA „saját nevelésű játékosokra” vonatkozó szabályozása	5
	1. Az UEFA szabályzata	5
	2. Az URBSFA szabályzata	5
II.	Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések	8
III.	Az elfogadhatóságról	10
	A. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat elfogadásának eljárási feltételeiről	10
	B. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat tartalmáról	11
	C. A jogvita tényállásáról és a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciájáról	12
	D. Az alapjogvita határokon átnyúló vonatkozásáról	12
IV.	Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről	13
	A. Előzetes észrevételek	14
	1. Az alapügy tárgyáról	14
	2. Az uniós jognak a sportra és a sportszövetségek tevékenységére való alkalmazhatóságáról	14
	3. Az EUMSZ 165. cikkről	16
	B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseknek az EUMSZ 101. cikkre vonatkozó részéről	19

* Az eljárás nyelve: francia.

1. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének értelmezéséről	19
a) A „vállalkozások társulása által hozott döntés” fennállásáról	19
b) A tagállamok közötti kereskedelem érintettségéről	20
c) Az olyan magatartás fogalmáról, amelynek „célja” vagy „hatása” a verseny torzítása, és az ilyen magatartás fennállásának meghatározásáról	20
1) Az olyan magatartás fennállásának meghatározásáról, amelynek célja a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása	20
2) A versenyt akadályozó, korlátozó vagy torzító „hatású” magatartás fennállásának meghatározásáról	23
3) Azon versenykorlátozó „célú” vagy „hatású” szabályok vállalkozások társulása által hozott döntésnek való minősítéséről, amelyek előírják a klubok számára az úgynevezett „saját nevelésű” játékosok minimális számát, amellyel a csapataikon belül rendelkezniük kell.	23
d) Az arra vonatkozó megállapítás lehetőségéről, hogy bizonyos konkrét magatartások nem tartoznak az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá	25
2. Az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésének értelmezéséről	27
C. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseknek az EUMSZ 45. cikkre vonatkozó részéről	31
1. A közvetett hátrányos megkülönböztetésnek, illetve a munkavállalók szabad mozgása akadályozásának fennállásáról	31
2. Az esetleges igazolás fennállásáról	32
V. A költségekről	34

„Előzetes döntéshozatal – Verseny – Belső piac – Nemzetközi és nemzeti sportszövetségek által elfogadott szabályzat – Hivatásos labdarúgás – Szabályozási, ellenőrzési és szankcionálási jogkörrel felruházott magánjogi jogalanyok – A hivatásos labdarúgóklubok számára az úgynevezett »saját nevelésű« játékosok szerepeltetése tekintetében minimális létszámot előíró szabályok – Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése – Vállalkozások társulása által hozott, a versenyt torzító határozat – A versenyellenes »cél« és »hatás« fogalma – Az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdése szerinti mentesség – Feltételek – EUMSZ 45. cikk – Állampolgárságon alapuló közvetett hátrányos megkülönböztetés – A munkavállalók szabad mozgásának akadályozása – Igazolás – Feltételek – Bizonyítási teher”

A C-680/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a tribunal de première instance francophone de Bruxelles (brüsszeli francia nyelvű elsőfokú bíróság, Belgium) a Bírósághoz 2021. november 11-én érkezett, 2021. október 15-i határozatával terjesztett elő az

UL,

az **SA Royal Antwerp Football Club**

és

az **Union royale belge des sociétés de football Association ASBL (URBSFA)**

között,

az **Union des associations européennes de football (UEFA)**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes, A. Arabadjiev, K. Jürimäe, C. Lycourgos és O. Spineanu-Matei tanácselnökök, M. Safjan, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, N. Wahl, J. Passer (előadó), M. L. Arastey Sahún és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: M. Krausenböck tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. november 15-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következő által előterjesztett észrevételeket:

- UL képviseletében J.-L. Dupont, S. Engelen, M. Hissel és F. Stockart avocats,
- az SA Royal Antwerp Football Club képviseletében J.-L. Dupont, M. Hissel és F. Stockart avocats,
- az Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA) képviseletében N. Cariat, E. Matthys és A. Stévenart avocats,
- az Union des associations européennes de football (UEFA) képviseletében B. Keane, D. Slater és D. Waelbroeck avocats,
- a belga kormány képviseletében P. Cottin, J.-C. Halleux, C. Pochet és L. Van den Broeck, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében K. Boskovits, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, A. Kramarczyk-Szaładzińska és M. Wiącek, meghatalmazotti minőségben,
- a portugál kormány képviseletében P. Barros da Costa, R. Capaz Coelho és C. Chambel Alves, meghatalmazotti minőségben,

- a román kormány képviselőjében L.-E. Bațagoi, E. Gane, L. Lițu és A. Rotăreanu, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviselőjében H. Eklinder, J. Lundberg, C. Meyer-Seitz, A. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, R. Shaksavan Eriksson, H. Shev és O. Simonsson, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében S. Baches Opi, B.-R. Killmann, D. Martin és G. Meessen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2023. március 9-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet UL, valamint a Royal Antwerp Football Club (a továbbiakban: Royal Antwerp) és az Union royale belge des sociétés de football Association ASBL (URBSFA) között egy olyan választottbírói ítélet hatályaon kívül helyezése iránti kérelem tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amely részben mint elfogadhatatlant, részben pedig mint megalapozatlant elutasította az UL és a Royal Antwerp által az Union des associations européennes de football-lal (Európai Labdarúgó-szövetség, UEFA) és az URBSFA-val szemben benyújtott megsemmisítési és kártérítési keresetet.

I. Jogi háttér

A. Az UEFA alapszabálya

- 3 Az UEFA svájci székhelyű magánjogi társadalmi szervezet. Az alapszabályának a 2021-ben elfogadott változata (a továbbiakban: az UEFA alapszabálya) szerinti 2. cikke értelmében az UEFA célja többek között, hogy „az európai labdarúgással kapcsolatos valamennyi kérdéssel foglalkozzon”, hogy „felügyelje és ellenőrizze az európai labdarúgás valamennyi formájának fejlődését”, valamint hogy „európai szinten valamennyi nemzetközi labdarúgó-bajnokságot és labdarúgótornát előkészítsen és megszervezen”.
- 4 Az UEFA alapszabályának 5. cikke értelmében bármely, az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) tagjainak többsége által független államként elismert európai országban székhellyel rendelkező, az ezen ország labdarúgásáért felelős szövetség az UEFA tagjává válhat. Ezen alapszabály 7bis. cikke értelmében e tagság folytán az érintett szövetségek kötelesek többek között az UEFA alapszabályának, szabályzatainak és határozatainak tiszteletben tartására, továbbá annak biztosítására, hogy azokat a saját országukban a nekik alárendelt hivatásos ligák, valamint a klubok és a játékosok betartsák. A gyakorlatban jelenleg több mint 50 nemzeti labdarúgó-szövetség tagja az UEFA-nak.

- 5 Az említett alapszabály 11. és 12. cikke értelmében az UEFA szervei közé többek között a „kongresszus” elnevezésű „legfőbb szerv”, valamint a „végrehajtó bizottság” tartozik.

B. Az UEFA és az URBSFA „saját nevelésű játékosokra” vonatkozó szabályozása

1. Az UEFA szabályzata

- 6 2005. február 2-án az UEFA végrehajtó bizottsága olyan szabályokat fogadott el, amelyek az UEFA által szervezett, klubok közötti nemzetközi labdarúgó-bajnokságokon részt vevő hivatásos labdarúgóklubok számára maximum 25 főben rögzíti a mérkőzésnapon a mérkőzésre nevezhető játékosok számát, egyúttal ezen létszámon belül előírja a „saját nevelésű játékosok” minimális létszámát, akiket úgy határoz meg, mint az állampolgárságuktól függetlenül, 15 és 21 éves koruk között legalább három éven keresztül a klubjuk vagy az ugyanazon nemzeti labdarúgó-szövetséghez tartozó más klub által nevelt játékosok (a továbbiakban: a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozó szabályok).
- 7 2005. április 21-én az UEFA kongresszusa a Tallinnban (Észtország), valamennyi nemzeti labdarúgó-szövetség részvételével megrendezett találkozón (a továbbiakban: tallinni kongresszus) jóváhagyta a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozó szabályokat.
- 8 A 2007/2008-as idény óta e szabályok az UEFA által szervezett, klubok közötti nemzetközi labdarúgó-bajnokságokon részt vevő hivatásos labdarúgóklubok számára a maximum 25 játékost magában foglaló jegyzék keretében minimum 8 főben határozzák meg a mérkőzésnapon a mérkőzésre nevezett „saját nevelésű játékosok” létszámát. E 8 játékos közül legalább 4-nek az őket nevező klubban nevelkedett játékosoknak kell lenniük.

2. Az URBSFA szabályzata

- 9 Az URBSFA belgiumi székhelyű társadalmi szervezet. Célja a labdarúgás e tagállamban való szervezésének és népszerűsítésének biztosítása. E minőségében tagja mind az UEFA-nak, mind pedig a Nemzetközi Labdarúgó Szövetségnek (FIFA).
- 10 2011-ben az URBSFA a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozóan szabályokat vezetett be a szövetségi szabályzatába.
- 11 E szabályok szövege az alapeljárást megelőző választottbírói eljárás során alkalmazandó változatukban a következő volt:

„P335.11. cikk – 1A és 1B hivatásos labdarúgóosztályok: a »Squad size limit« jegyzék megküldése

1. Megküldendő jegyzékek

11. Az alábbi jegyzékeket minden 1A és 1B hivatásos labdarúgóklubnak meg kell küldenie [...], és azokat naprakészen kell tartania:

- egy legfeljebb 25 játékost tartalmazó jegyzék [...], akiből legalább 8 fő a P1422.12 [cikk] értelmében vett belga klubok által nevelt játékos, azzal, hogy közülük legalább 3 játékosnak meg kell felelnie a P1422.13 [cikkben] szereplő kiegészítő feltételnek. Ha e

minimumkövetelmények nem teljesülnek, a játékosokat nem lehet olyan játékosokkal helyettesíteni, akik nem teljesítik e feltételeket.

[...]

P1422. cikk – A mérkőzésnapon való kötelező feltüntetés

1. A hivatásos labdarúgóklubok első csapatai esetében

11. Az első csapatok hivatalos bajnokságain való részvételük során [...] a hivatásos labdarúgóklubok legalább 6, belga klub által nevelt játékos mérkőzésnapon való szerepeltetésére kötelesek, akik közül legalább 2 játékosnak meg kell felelnie a lenti 13. pontban foglalt kiegészítő feltételnek. Amennyiben a klub nem tud az előző bekezdésben előírt minimális számú játékost nevezni, azokat nem helyettesítheti nem belga klub által nevelt játékosok nevezésével.

12. Belga klub által nevelt játékosnak kell tekinteni azt a játékost, aki a 23. életévének betöltését megelőzően legalább három teljes szezonon keresztül valamely belga klubnál nevelkedett.

13. A kiegészítő feltételnek az a játékos felel meg, aki a 21. életévének betöltését megelőzően legalább három teljes szezonon keresztül valamely belga klub igazolt játékosa volt.

[...]

15. Az 1A. és 1B. hivatásos labdarúgóklubok csak a klub »Squad size limit« jegyzékében szereplő játékosokat (P335 [cikk]) tüntethetik fel a mérkőzésnapon.

16. A fenti szabályok megsértése esetén a nem ilyen minőségű játékosok szerepeltetésért [...] előírt szankciókat – a pénzbírságok kivételével – az illetékes szövetségi hatóság szabja ki.”

12 Később módosították e szabályokat. A kérdést előterjesztő bíróság által az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében hivatkozott szövegváltozat a következőképpen szól:

„B4.1[12] cikk

A versenyszerű labdarúgás első csapatainak hivatalos mérkőzésein való részvétel tekintetében különös feltételek vonatkoznak a hivatásos labdarúgásra és az amatőr labdarúgásra.

P cikk

Az alábbi jegyzékeket minden 1A és 1B hivatásos labdarúgóklubnak meg kell küldenie [...], és azokat naprakészen kell tartania:

1° egy legfeljebb 25 játékost tartalmazó jegyzék [...], akik közül legalább 8 fő belga klubok által nevelt játékos (azaz olyan játékos, aki a 23. életévének betöltését megelőzően legalább három teljes szezonon keresztül valamely belga klubnál nevelkedett), azzal, hogy legalább 3 játékosnak meg kell felelnie annak a kiegészítő feltételnek, hogy az előbbi feltételnek a 21. életük betöltését megelőzően eleget tettek. Ha e minimumkövetelmények nem teljesülnek, a játékosokat nem lehet olyan játékosokkal helyettesíteni, akik nem teljesítik e feltételeket.

[...]

Valamely játékos »Squad size limit« jegyzékbe történő felvételéhez:

- annak a nevező klub igazolt vagy ideiglenes nevelt játékosaként a szövetség alá kell tartoznia; és
- ha olyan díjazásban részesülő sportolóról van szó, aki nem az [Európai Gazdasági Térség (EGT)] állampolgára, úgy rendelkeznie kell vagy a még érvényes összevont engedélye másolatával vagy a belgiumi tartózkodási helye szerint illetékes hatóság által arra vonatkozóan kiállított hivatalos igazolás másolatával, hogy a díjazásban részesülő sportoló bejelentkezett a hatóságnál annak érdekében, hogy megkaphassa az összevont engedélyt, amelyre jogosult [...].
- eleget kell tennie a képzési feltételeknek. E jegyzék módosításait kizárólag a szövetségi hatóság hagyhatja jóvá.

[...]

B6.109. cikk

A játékosoknak a mérkőzésnapon történő szerepeltetésére az alábbi kötelezettségek vonatkoznak.

P cikk

A hivatásos labdarúgóklubok első csapataira a következő rendelkezések vonatkoznak:

Az első csapatok hivatalos bajnokságain való részvételük során a hivatásos labdarúgóklubok legalább 6, belga klub által nevelt játékos mérkőzésnapon való szerepeltetésére kötelesek, akik közül legalább 2 játékosnak meg kell felelnie a lenti pontban foglalt kiegészítő feltételnek.

Amennyiben a klub nem tud az előző bekezdésben előírt minimális számú játékost nevezni, azokat nem helyettesítheti nem belga klub által nevelt játékosok nevezésével.

- Belga klub által nevelt játékosnak kell tekinteni azt a játékost, aki a 23. életének betöltését megelőzően legalább három teljes szezonon keresztül valamely belga klubnál nevelkedett.
- A kiegészítő feltételnek az a játékos felel meg, aki a 21. életének betöltését megelőzően legalább három teljes szezonon keresztül valamely belga klub igazolt játékosa volt.

[...]

Az 1A és 1B hivatásos labdarúgóklubok csak a klub »Squad size limit« jegyzékében szereplő játékosokat tüntethetik fel a mérkőzésnapon.

A fenti szabályok megsértése esetén a nem ilyen minősítésű játékosok szerepeltetésért előírt szankciókat – a pénzbírságok kivételével – az illetékes szövetségi hatóság szabja ki.”

II. Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 13 UL egy harmadik ország állampolgárságával és belga állampolgársággal rendelkező hivatásos labdarúgó-játékos. Szakmai tevékenységét hosszú évek óta Belgiumban végzi. Előbb a belga székhelyű Royal Antwerp hivatásos labdarúgóklub, majd egy másik hivatásos labdarúgóklub alkalmazásában állt.
- 14 2020. február 13-án UL a Cour Belge d'Arbitrage pour le Sport-hoz (CBAS) (sportügyekkel foglalkozó belga választottbíróság) fordult többek között annak megállapítása iránt, hogy az UEFA és az URBSFA által a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozóan elfogadott szabályok a törvény erejénél fogva semmiesek, mivel azok sértik az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikket, valamint azon kár megtérítése iránt, amelyet e szabályok neki okoztak. Később a Royal Antwerp önként beavatkozott az eljárásba, és maga is kérte az említett szabályok által neki okozott kár megtérítését.
- 15 A 2020. július 10-én kihirdetett választottbírósági ítéletben a CBAS úgy határozott, hogy e kérelmek elfogadhatatlanok annyiban, amennyiben azok az UEFA által a „saját nevelésű játékosok” tekintetében elfogadott szabályokra vonatkoznak, és elfogadhatók, de megalapozatlanok annyiban, amennyiben az URBSFA által elfogadott szabályokra vonatkoznak.
- 16 A választottbírósági eljárásban félként részt nem vevő UEFA által elfogadott szabályokat illetően a CBAS többek között úgy ítélte meg, hogy tekintettel azok sajátos és az UEFA-tagsággal rendelkező különböző nemzeti labdarúgó-szövetségek – köztük az URBSFA – által elfogadott szabályoktól való eltérő jellegére, azok nem tekinthetők az e különböző jogalanyok közötti, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett kartellmegállapodás eredményének.
- 17 Ami az URBSFA által elfogadott szabályokat illeti, a CBAS lényegében egyrészt úgy ítélte meg, hogy azok nem sértik a munkavállalók EUMSZ 45. cikkben biztosított szabad mozgását, mivel azok megkülönböztetés nélkül alkalmazandók, nem valósítanak meg állampolgárságon alapuló közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést, és mindenesetre jogszerű célokkal igazolhatók, szükségesek ez utóbbi célok eléréséhez, és e céllal arányosak. Másrészt úgy ítélte meg, hogy e szabályok nem irányultak a verseny korlátozására, és nem is jártak ezzel a hatással, továbbá azok szükségesek és arányosak voltak a jogszerű célok eléréséhez, így azok nem sértik az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését sem.
- 18 Következésképpen a CBAS elutasította UL és a Royal Antwerp kérelmeit.
- 19 A 2020. szeptember 1-jén kézbesített idézéssel UL és a Royal Antwerp keresetet indított az URBSFA ellen a tribunal de première instance francophone de Bruxelles (brüsszeli francia nyelvű elsőfokú bíróság, Belgium) előtt az így hozott választottbírósági ítélet hatályon kívül helyezése iránt, arra hivatkozva, hogy az sérti a bíróságokról szóló belga törvénykönyv 1717. cikke értelmében vett közrendet.
- 20 Kérelmeik alátámasztása érdekében lényegében egyrészt arra hivatkoznak, hogy az UEFA és az URBSFA az általuk a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozóan elfogadott szabályokkal átfogó tervet hajtanak végre, amelynek célja és hatása a versenynek az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett korlátozása. Másrészt e szabályok sértik a munkavállalók EUMSZ 45. cikkben biztosított szabad mozgását, mivel korlátozzák mind a Royal Antwerphez hasonló hivatásos labdarúgóklubok azon lehetőségét, hogy olyan játékosokat szerződtessenek, és léptessenek

pályára, akik nem felelnek meg az e szabályok által a saját vagy helyi nevelésre vonatkozóan előírt követelménynek, mind pedig az UL-hez hasonló játékos azon lehetőségét, hogy őt olyan klub szerződtesse és szerepeltesse, amellyel szemben nem hivatkozhat ilyen nevelési kötelekre.

- 21 2021. november 9-én az UEFA az URBSFA kérelmeit támogató önkéntes beavatkozás iránti kérelmet nyújtott be.
- 22 A 2021. november 26-án, vagyis a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek a Bírósághoz történő beérkezését követően kihirdetett ítélettel elfogadhatónak nyilvánították az UEFA önkéntes beavatkozását. 2021. december 13-án a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság eljárási szabályzata 97. cikke (2) bekezdésének megfelelően tájékoztatta a Bíróságot ezen új félnek az alapeljárásba való belépéséről.
- 23 Előzetes döntéshozatalra utaló határozatában a tribunal de première instance francophone de Bruxelles (brüsszeli francia nyelvű elsőfokú bíróság) elsősorban rámutat arra, hogy az alapügyben szóban forgó választottbírói ítélet mind az UL és a Royal Antwerp kérelmeinek részleges elfogadhatatlanságát megállapító részében, mind pedig abban a részében, amelyben azokat a fennmaradó rész tekintetében mint megalapozatlanokat elutasítja, két uniós jogi rendelkezés – nevezetesen az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikk – értelmezésén és alkalmazásán alapul, amelyek megsértése azok jellegére és a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatára tekintettel a bíróságokról szóló belga törvénykönyv 1717. cikke értelmében a „közrend megsértésének” minősíthető (1999. június 1-jei Eco Swiss ítélet, C-126/97, EU:C:1999:269; 2006. október 26-i Mostaza Claro ítélet, C-168/05, EU:C:2006:675).
- 24 Másodsorban, a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy ítéletének meghozatalához felvilágosítást kell kérnie a Bíróságtól az EUMSZ 45. cikk és az EUMSZ 101. cikk értelmezésére vonatkozóan. E bíróság, először is, arra keresi a választ, hogy az UEFA és az URBSFA által a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozóan elfogadott szabályok az EUMSZ 101. cikk értelmében vett „vállalkozások közötti megállapodásnak”, „vállalkozások társulásai által hozott döntésnek” vagy „összehangolt magatartásnak” minősíthetők-e. Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy e szabályok összeegyeztethetők-e az e cikk szerinti kartelltilalommal és a munkavállalók EUMSZ 45. cikkben biztosított szabad mozgásával, valamint hogy az említett szabályok esetlegesen igazolhatók, megfelelőek, szükségesek és arányosak-e. Ebben az összefüggésben az említett bíróság többek között az Európai Bizottság által közzétett sajtóközleményre és az ezen intézmény megbízásából készített tanulmányra hivatkozik, amely arra az „elsődleges következtetésre” jut, hogy a szóban forgó szabályok állampolgárságon alapuló közvetett hátrányos megkülönböztetéshez vezethetnek, és olyan korlátozó hatással lehetnek a munkavállalók szabad mozgására, amelyek tekintetében nem bizonyított, hogy arányosak-e a labdarúgóklubok közötti versenyegyensúly és a játékosok képzése terén e hatásokból következő előnyökkel, tekintettel a lehetségesnek tűnő kevésbé korlátozó alternatív intézkedésekre.
- 25 E körülmények között a tribunal de première instance francophone de Bruxelles (brüsszeli francia nyelvű elsőfokú bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
 - „1) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 101. cikket, hogy azzal ellentétes a »saját nevelésű játékosokra« vonatkozóan az UEFA végrehajtó bizottsága által 2005. február 2-án elfogadott, és az UEFA 52 tagszövetsége által a tallinni kongresszuson 2005. április 21-én jóváhagyott tervezet, amelyet az UEFA és a tagszövetségei által elfogadott szabályzatok formájában hajtottak végre?

- 2) Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikket, hogy azokkal ellentétes a saját nevelésű játékosok nevezésére és pályára lépésére vonatkozóan az URBSFA szövetségi szabályzatának a P335.11 és P1422. cikkében rögzített, és az URBSFA új szövetségi szabályzatának 4. címében szereplő B4.1[12] cikkében és a 6. címében foglalt B6.109. cikkében átvett szabályok alkalmazása?”

III. Az elfogadhatóságról

- 26 Az URBSFA, az UEFA, a román kormány és a Bizottság kétségbe vonta a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett két kérdés elfogadhatóságát.
- 27 Az ezzel kapcsolatban előadott érvek lényegében négy csoportba sorolhatók. Ezek először is olyan eljárásjogi érveket foglalnak magukban, amelyek azon alapulnak, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot azt megelőzően hozták meg, hogy az UEFA számára engedélyezték volna a beavatkozást, és így az alapeljárás keretében meghallgatták volna. Másodsor olyan alaki jogi érvekre hivatkoznak, amelyek szerint e határozat tartalma nem felel meg az eljárási szabályzat 94. cikkének a) pontjában foglalt követelményeknek, mivel nem mutatja be kellő részletességgel azt a jogi és ténybeli hátteret, amellyel összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság a Bírósághoz fordult, amely helyzet alkalmas arra, hogy megakadályozza az érdekelteket abban, hogy az előterjesztett kérdésekkel kapcsolatban érdemben állást foglaljanak. Harmadszor az előzetes döntéshozatal iránti kérelem hipotetikus jellegére vonatkozó anyagi jogi érveket adnak elő, mivel nem áll fenn olyan valós jogvita, amelynek elbírálása a Bíróság részéről szükségessé tehetné bármilyen értelmező határozat meghozatalát. Ez a helyzet különösen abból adódik, hogy a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozó szabályok nem képezték akadályát annak, hogy UL-t a Royal Antwerp, majd egy másik hivatásos labdarúgóklub szerződtesse és szerepeltesse. Negyedszer, az alapeljárásbeli jogvitát az EUMSZ 45. cikkre figyelemmel „tisztán belföldi jogvitának” kell tekinteni, és az az EUMSZ 101. cikk értelmében nem alkalmas arra, hogy „hatással legyen a tagállamok közötti kereskedelemre”, tekintettel annak *inter partes* jellegére, UL állampolgárságára, a Royal Antwerp letelepedési helyére, valamint az URBSFA által elfogadott szabályok korlátozott földrajzi hatályára.

A. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat elfogadásának eljárási feltételeiről

- 28 Az előzetes döntéshozatali eljárás keretében a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti feladatmegosztásra tekintettel nem a Bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot a nemzeti jog bírósági szervezeti és eljárási szabályaival összhangban hozták-e meg. Ezenkívül a Bíróságot mindaddig köti ezen határozat, amíg azt a belső jog által esetlegesen biztosított jogorvoslatok keretében nem vonják vissza (1982. január 14-i Reina ítélet, 65/81, EU:C:1982:6, 7. pont; 2022. március 29-i Getin Noble Bank ítélet, C-132/20, EU:C:2022:235, 70. pont).
- 29 A jelen ügyben tehát nem a Bíróság feladata, hogy állást foglaljon azon esetleges következményekről, amelyek ahhoz kapcsolódnak, hogy az alapeljárás keretében és az arra alkalmazandó bírósági eljárással kapcsolatos nemzeti jogszabályok alapján valamely új fél azt követően lép be az eljárásba, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat elfogadásra került.
- 30 Ami másfelől a jelen ítéletet megelőző eljárást illeti, meg kell állapítani, hogy az eljárási szabályzat 97. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy ha új fél számára engedélyezik az alapeljárásba való beavatkozást, miközben a Bíróság előtti eljárás már folyamatban van, e fél akkori állásában

fogadja el ezt az eljárást, amikor a Bíróság értesült a beavatkozásának engedélyezéséről. Ezenkívül a jelen ügyben meg kell állapítani, hogy az említett eljárásnak az abban az időpontban fennálló állására tekintettel, amikor a Bíróság értesült arról, hogy engedélyezték az UEFA beavatkozóként való részvételét az alapeljárásban, e fél részére nemcsak az összes, a többi érdekeltnek már kézbesített eljárási irat megküldésére került sor, amint azt ugyanezen rendelkezés előírja, hanem az említett félnek lehetősége volt észrevételek előterjesztésére is, amelyeket később az írásbeli szakaszban, majd a tárgyaláson ténylegesen be is nyújtott.

B. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat tartalmáról

- 31 Az EUMSZ 267. cikkel bevezetett előzetes döntéshozatali eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén a Bíróság megadja számukra az uniós jog értelmezéséhez azokat a támpontokat, amelyek az általuk eldöntendő jogvitában meghozandó ítélethez szükségesek. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, amelyet immár az eljárási szabályzat 94. cikkének a) és b) pontja is tükröz, az uniós jognak a nemzeti bíróság számára hasznos értelmezése megköveteli, hogy a nemzeti bíróság meghatározza az általa előterjesztett kérdések ténybeli és jogszabályi háttérét, vagy legalábbis kifejtse azokat a ténybeli körülményeket, amelyekre e kérdések alapulnak. Ezenkívül, amint azt az eljárási szabályzat 94. cikkének c) pontja előírja, nélkülözhetetlen, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmazza azon okok ismertetését, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróságban kérdés merült fel egyes uniós jogi rendelkezések értelmezésére vagy érvényességére vonatkozóan, valamint azt a kapcsolatot, amelyet az említett bíróság e rendelkezések és az alapeljárásban alkalmazandó nemzeti szabályozás között felállít. E követelmények különösen érvényesek az olyan összetett ténybeli és jogi helyzetek által jellemzett területeken, mint a versenyjog (lásd ebben az értelemben: 2012. november 27-i Pringle ítélet, C-370/12, EU:C:2012:756, 83. pont; 2023. június 29-i Super Bock Bebidas ítélet, C-211/22, EU:C:2023:529, 23. és 24. pont).
- 32 Másfelől az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szolgáltatott információknak nemcsak azt kell lehetővé tenniük, hogy a Bíróság hasznos választ adhasson, hanem azt is, hogy a tagállamok kormányai, valamint az egyéb érdekelt felek az Európai Unió Bíróság alapokmánya 23. cikkének megfelelően benyújthassák észrevételeiket (lásd ebben az értelemben: 1982. április 1-jei Holdijk és társai ítélet, 141/81–143/81, EU:C:1982:122, 7. pont; 2000. április 11-i Deliège ítélet, C-51/96 és C-191/97, EU:C:2000:199, 31. pont).
- 33 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelem megfelel a jelen ítélet előző két pontjában foglalt követelményeknek. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat ugyanis részletesen bemutatja azt a ténybeli és jogi háttérrel, amelybe a Bíróság elé terjesztett kérdések illeszkednek. Ezenkívül e határozat röviden, de világosan kifejti azokat a ténybeli és jogi indokokat, amelyek alapján a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítélte meg, hogy e kérdéseket elő kell terjeszteni, valamint azt a kapcsolatot, amely álláspontja szerint a Bíróság ítélkezési gyakorlatára figyelemmel az EUMSZ 45., illetve EUMSZ 101. cikk és az alapeljárás között áll fenn.
- 34 Másfelől a Bíróság elé terjesztett írásbeli észrevételek tartalma rávilágít arra, hogy ezen észrevételek megfogalmazóinak egyáltalán nem okozott nehézséget a kérdést előterjesztő bíróság által benyújtott kérdések ténybeli és jogi háttérének, az azok alapjául szolgáló ténybeli kijelentések jelentésének és terjedelmének, továbbá azon indokoknak a megértése, amelyek miatt a kérdést előterjesztő bíróság szükségesnek ítélte azok előterjesztését, valamint végső soron az, hogy e kérdéssel kapcsolatban teljesszűrésen és érdemben állást foglaljanak.

C. A jogvita tényállásáról és a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciájáról

- 35 Kizárólag az alapjogvitában eljáró és a meghozandó határozatért felelősséggel tartozó nemzeti bíróság feladata, hogy e jogvita sajátosságaira tekintettel az ítéletének meghozatala szempontjából megítélje mind az előzetes döntéshozatali eljárás szükségességét, mind a Bíróság elé terjesztendő kérdések relevanciáját. Ennélfogva a nemzeti bíróságok által előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell, és a Bíróság csak akkor tagadhatja meg az e kérdésekről való határozathozatalt, ha úgy tűnik, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az említett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd ebben az értelemben: 1981. december 16-i Foglia ítélet, 244/80, EU:C:1981:302, 15. és 18. pont; 2023. február 7-i Confédération paysanne és társai [*In vitro* véletlenszerű mutagenézis] ítélet, C-688/21, EU:C:2023:75, 32. és 33. pont).
- 36 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak a jelen ítélet 14–24. pontjában összefoglalt megállapításai tanúsítják az alapeljárás valós jellegét. Ezenkívül ugyanezen megállapításokból kitűnik, hogy az a körülmény, hogy a kérdést előterjesztő bíróság ennek keretében az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikk értelmezését kéri a Bíróságtól, nem nélküli nyilvánvalóan az alapeljárás tényállásával és tárgyával való kapcsolatot.
- 37 Az említett megállapításokból ugyanis először is kitűnik, hogy e bírósághoz egy olyan választottbírói ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérelemmel fordultak, amelyben a CBAS mint részben elfogadhatatlant, részben pedig megalapozatlant elutasította az UL és a Royal Antwerp által az UEFA és az URBSFA „saját nevelésű játékosokra” vonatkozó szabályaival szemben benyújtott megsemmisítési és kártérítési keresetet. Másodszor, e választottbírói ítélet az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikk értelmezésén, valamint alkalmazásán alapul. Harmadszor, a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita tárgyára tekintettel ítéletének meghozatalához különösen azt kell megvizsgálnia, hogy a CBAS hogyan értelmezte és alkalmazta az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikket, annak megállapítása érdekében, hogy az általa hozott választottbírói ítélet ellentétes-e a belga közrenddel, vagy sem.

D. Az alapjogvita határokon átnyúló vonatkozásáról

- 38 Az EUM-Szerződésnek a letelepedés szabadságára, a szolgáltatásnyújtás szabadságára és a tőke szabad mozgására vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók azokra a helyzetekre, amelyeknek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik (2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 47. pont; 2022. szeptember 7-i Cilevičs és társai ítélet, C-391/20, EU:C:2022:638, 31. pont). Ebből következően az ilyen helyzetekben az e rendelkezések értelmezésére irányuló előzetes döntéshozatal iránti kérelmek bizonyos különleges esetekben csak akkor tekinthetők elfogadhatónak, ha az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnnek azok a konkrét elemek, amelyek – amint azt az eljárási szabályzat 94. cikke megköveteli – lehetővé teszik annak megállapítását, hogy az előzetes döntéshozatal keretében kért értelmezésre az e jogvita tárgya, illetve körülményei és az EUMSZ 49., EUMSZ 56. vagy EUMSZ 63. cikk közötti kapcsolat miatt van szükség (lásd ebben az értelemben: 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 50–55. pont; 2022. szeptember 7-i Cilevičs és társai ítélet, C-391/20, EU:C:2022:638, 34. pont).

- 39 A jelen ügyben azonban az előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem tekinthető elfogadhatatlannak azon az alapon, hogy a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó EUMSZ 45. cikk nem függ össze az alapjogvitával, tekintettel annak „tisztán belső” jellegére.
- 40 Egyrészt ugyanis, jóllehet – amint arra egyes érdekeltek helyesen rámutattak – az alapjogvita kétségkívül *inter partes* jellegű, UL belga állampolgársággal rendelkezik, a Royal Antwerp székhelye Belgiumban található, az URBSFA által elfogadott szabályok földrajzi hatálya pedig e tagállam területére korlátozódik, e jogvita olyan választottbíróági ítéletre vonatkozik, amelyben – amint az a jelen ítélet 17. pontjából kitűnik – a CBAS többek között az EUMSZ 45. cikket értelmezte és alkalmazta. Annak megállapítása tehát, hogy e cikk alkalmazandó-e az említett jogvitára, annak érdemi részét képezi, és ennél fogva arra nem lehet hivatkozni az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságának vitatása érdekében, ellenkező esetben ugyanis előre eldöntenék az ügy kimenetelét.
- 41 Ezenkívül az UEFA és az URBSFA alapügyben szóban forgó szabályai a kérdést előterjesztő bíróság szerint szorosan kapcsolódnak egymáshoz, mivel az URBSFA az UEFA tagjaként köteles az UEFA alapszabályának, szabályzatainak és határozatainak tiszteletben tartására, és mivel a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozó szabályok – amint az a jelen ítélet 7. pontjában említésre került – közvetlenül az UEFA által a tallinni kongresszuson korábban elfogadott és jóváhagyott szabályokon alapulnak. Végül lényegében az URBSFA, az UEFA és az uniós jog szabályai közötti ténybeli és jogi összefüggések vezették a kérdést előterjesztő bíróságot arra, hogy a jelen ítélet 22. pontjában hivatkozott ítéletben elfogadhatónak nyilvánítsa az UEFA önkéntes beavatkozását.
- 42 Másrészt az alapjogvita ezzel párhuzamosan az EUMSZ 101. cikk CBAS által való értelmezésére és alkalmazására vonatkozik.
- 43 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, jóllehet e cikk (1) bekezdésének alkalmazásához – egyéb feltételek mellett – kellő valószínűséggel bizonyítani kell, hogy valamely megállapodás, vállalkozások társulása által hozott döntés vagy összehangolt magatartás érzékelhetően hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre azáltal, hogy közvetlenül vagy közvetetten, ténylegesen vagy lehetségesen olyan irányú hatást gyakorol a kereskedelmi szerkezetre, ami akadályozhatja a belső piac megvalósítását vagy működését, e feltétel teljesítettnek tekinthető olyan magatartások esetében, amelyek valamely tagállam egész területét lefedik (lásd ebben az értelemben: 2015. július 16-i ING Pensii ítélet, C-172/14, EU:C:2015:484, 48. és 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 Ezen ítélkezési gyakorlatra tekintettel, valamint figyelembe véve az alapügyben szóban forgó szabályok földrajzi hatályát és az e szabályok között fennálló szoros kapcsolatot, nem állapítható meg, hogy az EUMSZ 101. cikk azért nem függ össze az alapjogvitával, mert azok a szabályok, amelyekre ez utóbbi vonatkozik, nem alkalmasak arra, hogy „hatással legyen[ek] a tagállamok közötti kereskedelemre”.
- 45 Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem teljes egészében elfogadható.

IV. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 46 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 101. cikket, hogy azzal ellentétesek az európai szintű labdarúgó-bajnokságok szervezéséért felelős szövetség által elfogadott és az e szövetség és az

annak tagjai közé tartozó nemzeti labdarúgó-szövetségek által alkalmazott azon szabályok, amelyek az e bajnokságokon részt vevő egyes klubok számára minimális létszámot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzéslapon való nevezése tekintetében, akik magánál e klubnál, vagy azon nemzeti szövetség illetékességi területén nevelkedtek, amelyhez az említett klub tartozik.

- 47 Második kérdésével e bíróság lényegében arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikket, hogy azokkal ellentétesek a valamely, nemzeti szintű labdarúgó-bajnokságok szervezéséért felelős szövetség által elfogadott azon szabályok, amelyek az e bajnokságokban részt vevő egyes klubok számára minimális létszámot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzéslapon való nevezése tekintetében, akik az e szövetség illetékességi területén nevelkedtek.
- 48 E kérdések tartalmára, valamint azon jogvita jellegére tekintettel, amelynek keretében azokat a Bíróság elé terjesztették, azok vizsgálata előtt három előzetes észrevételt kell tenni.

A. Előzetes észrevételek

1. Az alapügy tárgyáról

- 49 Magából a Bíróság elé terjesztett két kérdés szövegéből következik, hogy e kérdések az EUMSZ 101. cikkre vonatkozó részükben nagymértékben fedik egymást. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanis e cikk értelmezésének tisztázását kéri, hogy felülvizsgálhassa annak az azon választottbírói ítéletben történő alkalmazását, amelynek tárgyát a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozóan az UEFA, valamint az abban tagsággal rendelkező különböző nemzeti labdarúgó-szövetségek – köztük az URBSFA – által elfogadott és alkalmazott szabályok említett cikkel való összeegyeztethetősége képezi.
- 50 Ezzel szemben e két kérdés az EUMSZ 45. cikkre vonatkozó részében eltér egymástól, mivel csak a második, az URBSFA által elfogadott és alkalmazott szabályokra vonatkozó kérdés hivatkozik e cikkekre. A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben e tekintetben kifejti, hogy nem feladata, hogy az UEFA által elfogadott és alkalmazott szabályoknak az EUMSZ 45. cikkel való összeegyeztethetőségére vonatkozó kérdést terjesszen a Bíróság elé. Ugyanakkor e bíróság lényegében pontosítja, hogy nem zárja ki e kérdés figyelembevételét az EUMSZ 101. cikk értelmében vett megállapodás, vállalkozások társulása által hozott döntés vagy összehangolt magatartás fennállásának értékelése keretében.
- 51 E különböző tényezőkre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdéseket együttesen kell vizsgálni, amelynek keretében elsőként az EUMSZ 101. cikk, majd az EUMSZ 45. cikk értelmezésére kerül sor.

2. Az uniós jognak a sportra és a sportszövetségek tevékenységére való alkalmazhatóságáról

- 52 A Bíróság elé terjesztett kérdések az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikk értelmezésére vonatkoznak egy olyan jogvita keretében, amely két olyan szervezet által elfogadott szabályokat érint, amelyek alapszabályuk szerint a labdarúgás szervezéséért és ellenőrzéséért felelős magánjogi társadalmi

szervezetek európai, illetve belga szinten, és amelyek szankciók terhe mellett bizonyos feltételekhez kötik azon csapatok összetételét, amelyek klubok közötti labdarúgó-bajnokságokon vehetnek részt.

- 53 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben valamely sport gyakorlása gazdasági tevékenységnek minősül, az az uniós jog ilyen tevékenység esetén alkalmazandó rendelkezéseinek hatálya alá tartozik (lásd ebben az értelemben: 1974. december 12-i Walrave és Koch ítélet, 36/74, EU:C:1974:140, 4. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 27. pont).
- 54 Csak bizonyos olyan különös szabályok tekinthetők úgy, mint amelyek kívül esnek minden gazdasági tevékenységen, amelyeket egyrészt kizárólag nem gazdasági okokból fogadtak el, másrészt amelyek kizárólag magát a sportot érintő kérdésekre vonatkoznak. Ez a helyzet áll fenn különösen azon szabályok esetében, amelyek a külföldi játékosoknak az országukat képviselő csapatok közötti versenyeken részt vevő csapatok összetételéből való kizárására vagy az egyéni versenyeken részt vevő sportolók kiválasztására alkalmazott besorolási kritériumok megállapítására vonatkoznak (lásd ebben az értelemben: 1974. december 12-i Walrave és Koch ítélet, 36/74, EU:C:1974:140, 8. pont; 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 76. és 127. pont; 2000. április 11-i Deliège ítélet, C-51/96 és C-191/97, EU:C:2000:199, 43., 44., 63., 64. és 69. pont).
- 55 E különös szabályok kivételével a sportszövetségek által a hivatásos vagy félhivatásos játékosok munkaviszonyának vagy az általuk teljesített szolgáltatásnyújtásoknak a szabályozására vonatkozóan elfogadott szabályok, és tágabb értelemben azok a szabályok, amelyek jöllehet formálisan nem szabályozzák e munkavégzést vagy szolgáltatásnyújtást, de közvetlenül hatást gyakorolnak az említett munkavégzésre vagy szolgáltatásnyújtásra, az EUMSZ 45. és EUMSZ 56. cikk hatálya alá tartozhatnak (lásd ebben az értelemben: 1974. december 12-i Walrave és Koch ítélet, 36/74, EU:C:1974:140, 5., 17–19. és 25. pont; 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 75., 82–84., 87., 103. és 116. pont; 2005. április 12-i Simutenkov ítélet, C-265/03, EU:C:2005:213, 32. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 28. és 30. pont).
- 56 Ehhez hasonlóan az ilyen szövetségek által elfogadott szabályok, és tágabb értelemben az azokat elfogadó egyesületek magatartása az EUM-Szerződés versenyjogra vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá tartoznak, amennyiben e rendelkezések alkalmazásának feltételei teljesülnek (lásd ebben az értelemben: 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 30–33. pont), ami azt jelenti, hogy ezek az egyesületek az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk értelmében vett „vállalkozásoknak” minősülhetnek, vagy hogy a szóban forgó szabályok az EUMSZ 101. cikk értelmében vett „vállalkozások társulása által hozott döntésnek” minősíthetők.
- 57 Általánosabb értelemben véve, mivel az ilyen szabályok így az EUM-Szerződés említett rendelkezéseinek hatálya alá tartoznak, azokat, amennyiben magánszemélyekre alkalmazandó előírásokat tartalmaznak, az uniós jog általános elveinek, különösen a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének és az arányosság elvének tiszteletben tartásával kell megalkotni és alkalmazni (lásd ebben az értelemben: 2019. június 13-i TopFit és Biffi ítélet, C-22/18, EU:C:2019:497, 60., 65. és 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 58 Márpedig az alapügyben szóban forgó szabályok, függetlenül attól, hogy azok az UEFA-tól vagy az URBSFA-tól származnak, nem tartoznak azon szabályok közé, amelyekre a jelen ítélet 54. pontjában említett kivétel alkalmazható, amelynek kapcsán a Bíróság több alkalommal emlékeztetett arra, hogy annak az általa elérni kívánt célra kell korlátozódnia, és arra nem lehet annak érdekében hivatkozni, hogy valamely sporttevékenységet teljes egészében ki lehessen zárni az EUM-Szerződés uniós gazdasági jogra vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alól (lásd ebben az értelemben: 1976. július 14-i Donà ítélet, 13/76, EU:C:1976:115, 14. és 15. pont; 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 26. pont).
- 59 Éppen ellenkezőleg, bár e szabályok formálisan nem szabályozzák a játékosok munkafeltételeit, azokat úgy kell tekinteni, mint amelyek közvetlen hatást gyakorolnak e munkavégzésre, mivel azon csapatok összetételét, amelyek klubok közötti labdarúgó-bajnokságokon vehetnek részt, következésképpen maguknak a játékosoknak az e bajnokságokon való részvételét bizonyos feltételekhez kötik, amelyek be nem tartása szankciót von maga után (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 116. és 119. pont).
- 60 Konkrétan, a kérdést előterjesztő bíróság megállapításaiból kitűnik, hogy az említett szabályok lényegében azt írják elő, hogy az e versenyeken részt vevő hivatásos labdarúgóklubok szankció terhe mellett kötelesek arra, hogy minimális létszámban „saját nevelésű játékost” nevezzenek a mérkőzéslapon. Az UEFA által elfogadott szabályok e kifejezést valójában nemcsak az őket foglalkoztató klubnál nevelkedett játékosok megjelölésére használják, hanem az ugyanazon nemzeti labdarúgó-szövetséghez tartozó más kluboknál nevelkedett játékosokra is. Az URBSFA által elfogadott szabályokban az említett kifejezést kizárólag olyan játékosok megjelölésére használják, akik valamely „belga klubnál”, vagyis bármely, e szövetséghez tartozó klubnál nevelkedett. Az a körülmény, hogy az ilyen szabályok ily módon a klubok azon lehetőségét korlátozzák, hogy játékosokat nevezzenek a mérkőzéslapon, vagyis hogy e játékosokat a vonatkozó mérkőzésen pályára léptessék, nem pedig formálisan az említett játékosok alkalmazásának lehetőségét, nem bír jelentőséggel, mivel a játékosok tevékenysége alapvetően a mérkőzéseken és bajnokságokon való részvételre irányul, következésképpen maga az alkalmazás lehetősége is korlátozódik (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 120. pont; 2000. április 13-i Lehtonen és Castors Braine ítélet, C-176/96, EU:C:2000:201, 50. pont).
- 61 Ezenkívül, tekintettel arra, hogy a csapatok összetétele azon versenyek egyik alapvető paramétere, amelyek során a hivatásos labdarúgóklubok megküzdenek egymással, és hogy e versenyek gazdasági tevékenységet képeznek, az alapügyben szóban forgó szabályokat is úgy kell tekinteni, mint amelyek közvetlen hatást gyakorolnak e gazdasági tevékenység gyakorlásának feltételeire és az e tevékenységet gyakorló hivatásos labdarúgóklubok közötti versenyre.
- 62 Következésképpen az UEFA és az URBSFA azon szabályai, amelyekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság a Bírósághoz fordul, az EUMSZ 45. és EUMSZ 101. cikk hatálya alá tartoznak.

3. Az EUMSZ 165. cikkről

- 63 Az alapeljárásban részt vevő felek többsége és a Bíróság előtti eljárásban részt vevő egyes kormányok eltérő értelemben nyilatkoztak arról, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdésekre adandó válaszok körében milyen következmények kapcsolódhatnak az EUMSZ 165. cikkhez.

- 64 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 165. cikket az EUMSZ 6. cikk e) pontjára tekintettel kell értelmezni, amely előírja, hogy az Unió az oktatás, a szakképzés, az ifjúság és a sport terén hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések végrehajtására. Az EUMSZ 165. cikk ugyanis úgy konkretizálja ezt a rendelkezést, hogy meghatározza mind az érintett területeken az Unió fellépésével elérni kívánt célokat, mind pedig az e célok megvalósításához való hozzájárulás érdekében igénybe vehető eszközöket.
- 65 Így a sport területén az Unió fellépésével kapcsolatban kitűzött célokat illetően az EUMSZ 165. cikk (1) bekezdésének második albekezdése kimondja, hogy az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához, (2) bekezdésének utolsó franciabekezdése pedig kimondja, hogy az Unió fellépésének célja e területen a sport európai dimenzióinak fejlesztése a sportversenyek tisztaságának és nyitottságának, valamint a sport területén felelős szervezetek közötti együttműködésnek az előmozdítása, illetve a sportolók, köztük különösen a legfiatalabbak fizikai és szellemi épségének védelme révén.
- 66 Az e célok eléréséhez való hozzájárulás érdekében alkalmazható eszközöket illetően az EUMSZ 165. cikk a (3) bekezdésében előírja, hogy az Unió erősíti az együttműködést harmadik országokkal és az oktatás és a sport területén hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel, a (4) bekezdésében pedig azt, hogy az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa rendes jogalkotási eljárás keretében ösztönző intézkedéseket, a Tanács pedig a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat fogadhat el.
- 67 Másodszor, amint az mind az EUMSZ 165. cikknek, mind pedig az EUMSZ 6. cikk e) pontjának a szövegéből következik, a Szerződések megalkotói e rendelkezésekkel olyan támogató hatáskört kívántak az Unióra ruházni, amely lehetővé teszi számára, hogy ne az EUM-Szerződés más rendelkezéseiben rögzített „politikákat” valósítsa meg, hanem több konkrét területen, köztük a sport területén, „fellépéseket” tegyen. Az említett rendelkezések tehát az azokban meghatározott feltételekkel és korlátokkal, amelyek között az EUMSZ 165. cikk (4) bekezdésének első franciabekezdése alapján szerepel a nemzeti szinten elfogadott törvényi és rendeleti rendelkezések bármilyen harmonizációjának kizárása, olyan jogalapot képeznek, amely felhatalmazza az Uniót e hatáskör gyakorlására. Ezenkívül az említett támogató hatáskör alapján az Unió az EUMSZ 6. cikknek megfelelően kizárólag a tagállamok intézkedéseinek támogatása, összehangolása vagy kiegészítése céljából jogi aktusokat fogadhat el.
- 68 Ezzel összefüggésben, és amint az azon összefüggésekből következik, amelyekbe az EUMSZ 165. cikk illeszkedik, különösen abból, hogy az az EUM-Szerződésnek „Az Unió belső politikai és tevékenységei” címet viselő harmadik részében, nem pedig e Szerződés azon első részében található, amely olyan elvi rendelkezéseket tartalmaz, amelyek között a II. cím alatt többek között a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális biztonság biztosítására, a hátrányos megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemre, a környezetvédelemre vagy a fogyasztók védelmére vonatkozó „[á]ltalánosan alkalmazandó rendelkezések” szerepelnek, e cikk nem minősül horizontális jellegű, általánosan alkalmazandó rendelkezésnek.
- 69 Ebből az következik, hogy jóllehet a hatáskörrel rendelkező uniós intézményeknek figyelembe kell venniük az EUMSZ 165. cikkben felsorolt különböző tényezőket és célokat, amikor e cikk alapján és az abban meghatározott feltételek között ösztönző intézkedéseket vagy ajánlásokat fogadnak el

a sport területén, e különböző elemeket és célokat, valamint ezeket az ösztönző intézkedéseket és ajánlásokat nem kell kötelezően beépíteni vagy figyelembe venni azon szabályok alkalmazása során, amelyek értelmezését a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróságtól kéri, függetlenül attól, hogy azok a munkavállalók szabad mozgására (EUMSZ 45. cikk) vagy a versenyjogra (EUMSZ 101. cikk) vonatkoznak. Tágabb értelemben az EUMSZ 165. cikk olyan különös szabálynak sem tekinthető, amely részben vagy egészben kivonja a sportot az elsődleges uniós jog e területre alkalmazható más rendelkezései alól, vagy amely azt írja elő, hogy ezen alkalmazás keretében a sportot különleges bánásmódban kell részesíteni.

- 70 Harmadszor, ugyanakkor, amint arra a Bíróság több alkalommal rámutatott, a sporttevékenység kiemelkedő társadalmi és oktatási jelentőséggel bír az Unió, valamint annak polgárai számára, ami immár az EUMSZ 165. cikkben is tükröződik (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 106. pont; 2019. június 13-i TopFit és Biffi ítélet, C-22/18, EU:C:2019:497, 33. és 34. pont).
- 71 Ezen túlmenően e tevékenységnek tagadhatatlanul vannak olyan sajátosságai, amelyek – bár elsősorban az amatőr sportra vonatkoznak – a sport mint gazdasági tevékenység gyakorlásában is megmutatkoznak (lásd ebben az értelemben: 2000. április 13-i Lehtonen és Castors Braine ítélet, C-176/96, EU:C:2000:201, 33. pont).
- 72 Végül az ilyen sajátosságok esetlegesen figyelembe vehetők – egyéb tényezők mellett, és amennyiben relevánsnak bizonyulnak – az EUMSZ 45. és az EUMSZ 101. cikk alkalmazása során, megjegyezve ugyanakkor, hogy e figyelembevételre csak az e cikkek által előírt feltételek és alkalmazási kritériumok keretében, valamint azok tiszteletben tartása mellett kerülhet sor.
- 73 Közelebbről, amennyiben azt állítják, hogy valamely sportszövetség által elfogadott szabály a munkavállalók szabad mozgása akadályozásának vagy versenyellenes megállapodásnak minősül, e szabály akadályként vagy versenyellenes megállapodásként való minősítésének minden esetben az említett szabály tartalmára vonatkozó konkrét vizsgálaton kell alapulnia, azon tényleges összefüggésekben, amelyben azt végre kell hajtani (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 98–103. pont; 2000. április 11-i Deliège ítélet, C-51/96 és C-191/97, EU:C:2000:199, 61–64. pont; 2000. április 13-i Lehtonen és Castors Braine ítélet, C-176/96, EU:C:2000:201, 48–50. pont). Az ilyen vizsgálat magában foglalhatja például az érintett sport jellegének, szervezetének vagy akár működésének, konkrétan pedig a professzionalizálódása fokának, gyakorlása módjának, az abban részt vevő különböző szereplők közötti kapcsolatoknak, valamint azon, sportért felelős szervezetek vagy szervek által az irányítás minden szintjén betöltött szerepnek a figyelembevételét, amelyekkel az Unió az EUMSZ 165. cikk (3) bekezdésének megfelelően erősíti az együttműködést.
- 74 Másfelől, amennyiben bizonyítást nyer a munkavállalók szabad mozgása akadályozásának fennállása, a szóban forgó szabályt elfogadó szövetségnek lehetősége van annak bizonyítására, hogy e szabály bizonyos, jogszerűnek tekinthető célokra figyelemmel (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 104. pont), amelyek maguk is az adott esetben érintett sport sajátosságaitól függenek, indokolt, szükséges és arányos.
- 75 A kérdést előterjesztő bíróság kérdéseit az EUMSZ 101. cikke, majd az EUMSZ 45. cikke vonatkozó részükben a fenti megfontolások összességére tekintettel kell megvizsgálni.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseknek az EUMSZ 101. cikkre vonatkozó részéről

- 76 Az EUMSZ 101. cikk minden gazdasági tevékenységet végző jogalanyra alkalmazandó, amelyet mint illet vállalkozásnak kell minősíteni, függetlenül azok jogállásától és finanszírozási módjától (lásd ebben az értelemben: 1991. április 23-i Höfner és Elser ítélet, C-41/90, EU:C:1991:161, 21. pont; 2007. december 11-i ETI és társai ítélet, C-280/06, EU:C:2007:775, 38. pont; 2008. július 1-jei MOTOE-ítélet, C-49/07, EU:C:2008:376, 20. és 21. pont).
- 77 Következésképpen az említett cikk alkalmazandó többek között azokra a jogalanyokra, amelyeket olyan társadalmi szervezet formájában hoztak létre, amelyeknek az alapító okiratuk szerinti célja egy adott sport szervezése és ellenőrzése, amennyiben ezen jogalanyok áruk vagy szolgáltatások kínálásával e sporttal kapcsolatos gazdasági tevékenységet végeznek, és amennyiben e jogcímen „vállalkozásoknak” minősülnek (lásd ebben az értelemben: 2008. július 1-jei MOTOE-ítélet, C-49/07, EU:C:2008:376, 22., 23. és 26. pont).
- 78 Másfelől az EUMSZ 101. cikk azokra a jogalanyokra is alkalmazandó, amelyek ugyan nem szükségképpen tekinthetők vállalkozásnak, de „vállalkozások társulásának” minősülhetnek.
- 79 A jelen ügyben az alapügy tárgyára és a kérdést előterjesztő bíróság megállapításaira figyelemmel meg kell állapítani, hogy alkalmazni kell az EUMSZ 101. cikket az UEFA-ra és az URBSFA-ra, mivel e két szövetség tagjai – akár közvetlenül, akár közvetve – olyan jogalanyok, amelyek „vállalkozásnak” minősíthetők, amennyiben a labdarúgóklubokhoz hasonlóan gazdasági tevékenységet folytatnak.

1. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének értelmezéséről

- 80 Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében a belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása.

a) A „vállalkozások társulása által hozott döntés” fennállásáról

- 81 Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének az UEFA-hoz vagy az URBSFA-hoz mint vállalkozások társulásához hasonló jogalany esetében történő alkalmazása először is megköveteli a „vállalkozások társulása által hozott döntés”, így például valamely olyan határozat fennállásának bizonyítását, amely az érintett társulás számára olyan szabályozás elfogadásából vagy végrehajtásából áll, amely közvetlen hatással van azon vállalkozások gazdasági tevékenysége gyakorlásának feltételeire, amelyek közvetlenül vagy közvetve e társulás tagjai (lásd ebben az értelemben: 2002. február 19-i Wouters és társai ítélet, C-309/99, EU:C:2002:98, 64. pont; 2013. február 28-i Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas ítélet, C-1/12, EU:C:2013:127, 42–45. pont).
- 82 Márpedig a jelen ügyben ez a helyzet áll fenn azon két határozat tekintetében, amelyekkel összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság a Bírósághoz fordul, vagyis azon határozatok esetében, amelyekkel az UEFA és az URBSFA a „saját nevelésű játékosokra” vonatkozóan szabályokat fogadott el.

b) A tagállamok közötti kereskedelem érintettségéről

- 83 Másodsor, ilyen határozatok fennállása esetén az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének alkalmazása megköveteli annak a kellő valószínűséggel történő bizonyítását, hogy e határozatok érzékelhetően „hatással lehet[nek] a tagállamok közötti kereskedelemre” azáltal, hogy közvetlenül vagy közvetetten, ténylegesen vagy lehetségesen olyan irányú hatást gyakorolnak a kereskedelmi szerkezetre, ami akadályozhatja a belső piac megvalósítását vagy működését.
- 84 A jelen esetben az alapügyben szóban forgó határozatok földrajzi hatálya – a Bíróságnak a jelen ítélet 43. pontjában hivatkozott állandó ítélkezési gyakorlatára figyelemmel, és annak fenntartásával, hogy ezt a kérdést az előterjesztő bíróságnak meg kell vizsgálnia – lehetővé teszi annak megállapítását, hogy teljesül e feltétel.

c) Az olyan magatartás fogalmáról, amelynek „célja” vagy „hatása” a verseny torzítása, és az ilyen magatartás fennállásának meghatározásáról

- 85 Ahhoz, hogy adott esetben megállapítható legyen, hogy valamely megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy összehangolt magatartás az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá tartozik-e, ezen rendelkezés szövege értelmében vagy azt kell bizonyítani, hogy e magatartás célja a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, vagy azt, hogy e magatartás ilyen hatással jár (lásd ebben az értelemben: 1966. június 30-i LTM ítélet, 56/65, EU:C:1966:38, 359. o.; 2023. június 29-i Super Bock Bebidas ítélet, C-211/22, EU:C:2023:529, 31. pont).
- 86 Ennek érdekében először is meg kell vizsgálni a szóban forgó magatartás célját. Abban az esetben, ha e vizsgálat alapján bebizonyosodik, hogy e magatartás versenyellenes célt követ, annak a versenyre gyakorolt hatását nem szükséges megvizsgálni. Csak abban az esetben kell tehát második lépésben megvizsgálni ezt a hatást, ha az említett magatartást nem lehet úgy tekinteni, mint amely ilyen versenyellenes célt követ (lásd ebben az értelemben: 1966. június 30-i LTM ítélet, 56/65, EU:C:1966:38, 359. o.; 2015. november 26-i Maxima Latvija ítélet, C-345/14, EU:C:2015:784, 16. és 17. pont).
- 87 Az elvégzendő vizsgálat eltér attól függően, hogy a szóban forgó magatartásnak „célja” vagy „hatása” a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, mivel e két fogalomra külön jogi és bizonyítási szabályozás vonatkozik (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics [UK] és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 63. pont).

1) Az olyan magatartás fennállásának meghatározásáról, amelynek célja a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása

- 88 Amint az a Bíróságnak különösen a 2018. január 23-i F. Hoffmann-La Roche és társai ítéletben (C-179/16, EU:C:2018:25, 78. pont) és a 2020. január 30-i Generics (UK) és társai ítéletben (C-307/18, EU:C:2020:52, 67. pont) összefoglalt állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, a versenyellenes „cél” fogalmát, miközben az – amint az a jelen ítélet 85. és 86. pontjából következik – a versenyellenes „hatás” fogalmához képest nem képez kivételt, szigorúan kell értelmezni

- 89 E fogalmat tehát úgy kell értelmezni, hogy az kizárólag a vállalkozások közötti egyeztetés bizonyos olyan típusaira utal, amelyek a verseny tekintetében elegendő károssági fokot mutatnak ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy hatásaik vizsgálata nem szükséges. A vállalkozások közötti összejátszás bizonyos formái ugyanis jellegüknél fogva úgy tekinthetők, hogy károsak a rendes verseny megfelelő működésére (lásd ebben az értelemben: 1966. június 30-i LTM ítélet, 56/65, EU:C:1966:38, 359. o.; 2018. január 23-i F. Hoffmann-La Roche és társai ítélet, C-179/16, EU:C:2018:25, 78. pont; 2020. január 30-i Generics [UK] és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 67. pont).
- 90 Az ilyennek tekintendő magatartástípusok közé tartoznak mindenekelőtt bizonyos, a versenyre különösen káros összejátszásra irányuló magatartások, mint például az árak rögzítéséhez, a termelési kapacitások korlátozásához vagy az ügyfélkör felosztásához vezető horizontális kartellek. Az ilyen típusú magatartások ugyanis az árak emelkedéséhez, illetve a termelés és így a kínálat csökkenéséhez vezethetnek, ami az erőforrásoknak az azokat felhasználó vállalkozások és a fogyasztók kárára történő helytelen felhasználását eredményezi (lásd ebben az értelemben: 2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítélet, C-209/07, EU:C:2008:643, 17. és 33. pont; 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 51. pont; 2015. július 16-i ING Pensii ítélet, C-172/14, EU:C:2015:484, 32. pont).
- 91 Bizonyos esetekben más típusú magatartások is versenyellenes célúnak tekinthetők, anélkül, hogy a verseny szempontjából szükségszerűen ugyanolyan károsak lennének. Különösen igaz ez bizonyos, a kartelleken kívüli horizontális megállapodásokra, például amelyek a versenytárs vállalkozások piacról való kizárásához vezetnek (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Generics [UK] és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 76., 77., 83–87. és 101. pont; 2021. március 25-i Lundbeck kontra Bizottság ítélet, C-591/16 P, EU:C:2021:243, 113. és 114. pont), vagy vállalkozások társulásai által hozott olyan döntések bizonyos típusai, amelyek célja tagjaik magatartásának különösen az árakat illetően történő összehangolása (lásd ebben az értelemben: 1987. január 27-i Verband der Sachversicherer kontra Bizottság ítélet, 45/85, EU:C:1987:34, 41. pont).
- 92 Annak meghatározása érdekében, hogy valamely megállapodás, vállalkozások társulása által hozott döntés vagy összehangolt magatartás adott esetben jellegénél fogva elegendő károssági fokot mutat-e a verseny tekintetében ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy annak célja a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, először is meg kell vizsgálni a szóban forgó megállapodás, döntés vagy magatartás tartalmát, másodsor azt a gazdasági és jogi hátteret, amelybe e megállapodás illeszkedik, harmadszor pedig az általa elérni kívánt célokat (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 53. pont; 2018. január 23-i F. Hoffmann-La Roche és társai ítélet, C-179/16, EU:C:2018:25, 79. pont).
- 93 E tekintetben mindenekelőtt azon gazdasági és jogi hátteret illetően, amelybe a szóban forgó magatartás illeszkedik, figyelembe kell venni az érintett áruk vagy szolgáltatások jellegét, valamint a szóban forgó ágazat, illetve ágazatok vagy piac, illetve piacok működésének és szerkezetének tényleges feltételeit (2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 53. pont; 2018. január 23-i F. Hoffmann-La Roche és társai ítélet, C-179/16, EU:C:2018:25, 80. pont). Ezzel szemben – amint az a jelen ítélet 85. és 86. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következik – egyáltalán nem szükséges megvizsgálni, és még kevésbé kell bizonyítani e magatartás versenyre gyakorolt hatásait, függetlenül attól, hogy azok ténylegesek vagy potenciálisak, illetve kedvezőtlenek vagy kedvezőek.

- 94 Ezt követően a szóban forgó magatartás által követett célokat illetően meg kell határozni azokat az objektív célokat, amelyeket e magatartás a verseny tekintetében el kíván érni. Ezzel szemben az, hogy az érintett vállalkozások a verseny megakadályozására, korlátozására vagy torzítására irányuló szubjektív szándék nélkül jártak el, valamint az, hogy bizonyos jogszerű célokat követtek, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából nem meghatározó körülmény (lásd ebben az értelemben: 2006. április 6-i General Motors kontra Bizottság ítélet, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 64. és 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítélet, C-209/07, EU:C:2008:643, 21. pont).
- 95 Közelebbről, a Bíróság több alkalommal kimondta, hogy a piacok nemzeti határok mentén való részekre töredezését célzó, a nemzeti piacok részekre töredezésének visszaállítására vagy a nemzeti piacok összefonódásának megnehezítésére irányuló megállapodások akadályozhatják az EU-Szerződés és az EUM-Szerződés azon célját, hogy e piacok integrációját a belső piac létrehozásával valósítsák meg, és ezért azokat főszabály szerint az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenykorlátozó „célú” megállapodásoknak kell minősíteni (lásd ebben az értelemben: Sot. Léloukas és társai ítélet, C-468/06–C-478/06, EU:C:2008:504, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631, 139. pont).
- 96 Ez az ítélkezési gyakorlat, amelyet a megállapodásoktól eltérő magatartások esetében is alkalmaztak, függetlenül attól, hogy azok vállalkozásoktól vagy vállalkozások társulásaitól származtak (lásd ebben az értelemben: 1972. október 17-i Vereeniging van Cementhandelaren kontra Bizottság ítélet, 8/72, EU:C:1972:84, 23–25. és 29. pont; 2008. szeptember 16-i Sot. Léloukas és társai ítélet, C-468/06–C-478/06, EU:C:2008:504, 66. pont), azon alapul, hogy – amint az az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjából következik – a belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása szerves részét képezi az e piac létrehozására irányuló célkitűzésnek, amelynek megvalósítását az EUMSZ 3. cikk (3) bekezdése többek között az Unió feladatává teszi (lásd ebben az értelemben: 2022. május 12-i Servizio Elettrico Nazionale és társai ítélet, C-377/20, EU:C:2022:379, 42. és 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az ilyen magatartások ugyanis azáltal, hogy a nemzeti határok mentén részekre töredezik a piacokat, visszaállítják azok részekre töredezettségét, vagy megnehezítik azok összefonódását, semlegesítik azokat az előnyöket, amelyek a belső piacon a fogyasztók számára a hatékony és torzulásmentes versenyből származhatnak (lásd ebben az értelemben: 2008. szeptember 16-i Sot. Léloukas és társai ítélet, C-468/06–C-478/06, EU:C:2008:504, 66. pont).
- 97 Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenyellenes „célú” minősítést így a nemzeti határok mentén való verseny korlátozását célzó vagy arra irányuló kartellek különböző formáira fogadták el, legyen szó akár a párhuzamos kereskedelem megakadályozásáról vagy korlátozásáról, a kizárólagos jogok jogosultjai számára abszolút területi védelem biztosításáról vagy a belső piacon a határokon átnyúló verseny más formában történő korlátozásáról (lásd ebben az értelemben: 2009. október 6-i GlaxoSmithKline Services és társai kontra Bizottság és társai ítélet, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P és C-519/06 P, EU:C:2009:610, 61. pont; 2011. október 4-i Football Association Premier League és társai ítélet, C-403/08 és C-429/08, EU:C:2011:631, 139–142. pont).
- 98 Végül annak, hogy egy adott magatartást úgy kell minősíteni, mint amelynek „célja” a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, mindenképpen ki kell tűnnie azon pontos indokokból, amelyek miatt e magatartás a verseny tekintetében elegendő károssági fokot mutat,

és amelyek igazolják annak megállapítását, hogy e magatartásnak ilyen célja van (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 69. pont).

2) A versenyt akadályozó, korlátozó vagy torzító „hatású” magatartás fennállásának meghatározásáról

- 99 A versenyellenes „hatással” rendelkező magatartás fogalma magában foglal minden olyan magatartást, amely nem tekinthető versenyellenes „célnek”, feltéve hogy bizonyítást nyer, hogy e magatartásnak érzékelhetően az a hatása, hogy megakadályozza, korlátozza vagy torzítsa a versenyt (lásd ebben az értelemben: 1998. május 28-i Deere kontra Bizottság ítélet, C-7/95 P, EU:C:1998:256, 77. pont; 2020. január 30-i Generics [UK] és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 117. pont).
- 100 E célból meg kell vizsgálni, hogy a szóban forgó megállapodás, vállalkozások társulása által hozott döntés vagy összehangolt magatartás hiányában milyenek lennének a tényleges versenyfeltételek (1966. június 30-i LTM ítélet, 56/65, EU:C:1966:38, 360. o.; 2020. január 30-i Generics [UK] és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 118. pont), meghatározva azt a piacot vagy azokat a piacokat, amelyeken e magatartásnak az a célja, hogy kifejtse hatásait, majd megvizsgálva, hogy azok tényleges vagy potenciális magatartásnak minősülnek-e. E vizsgálat maga is magában foglalja az összes releváns körülmény figyelembevételét.

3) Azon versenykorlátozó „célú” vagy „hatású” szabályok vállalkozások társulása által hozott döntésnek való minősítéséről, amelyek előírják a klubok számára az úgynevezett „saját nevelésű” játékosok minimális számát, amellyel a csapataikon belül rendelkezniük kell

- 101 A jelen ügyben az UEFA és az URBSFA azon szabályainak tartalmát illetően, amelyekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság kérdést terjesztett a Bíróság elé, emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy e szabályok az e szövetségekhez tartozó klubok közötti labdarúgó-bajnokságokon részt vevő hivatásos labdarúgóklubok számára szankció terhe mellett meghatározzák, hogy minimum hány olyan játékost kell a mérkőzésnapon nevezniük, akik megfelelnek az arra vonatkozóan előírt követelményeknek, hogy az említett szabályokban meghatározottak szerinti „saját nevelésű játékosoknak” minősüljenek. E szabályok ezáltal jellegükből adódóan korlátozzák annak lehetőségét, hogy e klubok olyan játékosokat is nevezzenek e lapon, akik nem felelnek meg e követelményeknek.
- 102 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság megállapításaiból kitűnik, hogy a klubok arra vonatkozó lehetőségének e korlátozására, hogy csapataikat szabadon állítsák össze, két különböző módon kerül sor. Az UEFA és az URBSFA szabályai ugyanis meghatározzák e klubok számára, hogy minimum hány olyan játékost nevezzenek a mérkőzésnapon, akik, bár „saját nevelésű játékosoknak” minősülnek, valójában nem szükségképpen az őket foglalkoztató klubnál, hanem az e klubbal azonos nemzeti labdarúgó-szövetséghez tartozó bármely másik klubnál nevelkedtek, az e szövetség területi illetékességi területén belüli földrajzi elhelyezkedésre vonatkozó bármilyen követelménytől függetlenül. Ennyiben az e szabályok által bevezetett korlátozás valójában az érintett egyesület szintjén, tehát nemzeti szinten érvényesül. Ezzel párhuzamosan az UEFA szabályai azt is meghatározzák az említett klubok számára, hogy az általuk a mérkőzésnapon nevezett „saját nevelésű játékosok” között továbbá minimum hány darab olyan játékos szerepeljen, akik ténylegesen az őket foglalkoztató klubnál nevelkedtek. Így az e szabályok által bevezetett korlátozás az érintett klub szintjén érvényesül.

- 103 Azon gazdasági és jogi háttérrel illetően, amelybe azok a szabályok illeszkednek, amelyekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság a Bírósághoz fordult, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából mindenekelőtt az következik, hogy figyelemmel azon „termékek” sajátos jellegére, amelyeket gazdasági szempontból a sportversenyek alkotnak, a sportágért felelős olyan szövetségek, mint az UEFA és az URBSFA, általános jelleggel fogadhatnak el többek között az e sportágban való versenyek szervezésére, megfelelő lebonyolítására és a sportolók e versenyeken való részvételére vonatkozó szabályokat (lásd ebben az értelemben: 2000. április 11-i Deliège ítélet, C-51/96 és C-191/97, EU:C:2000:199, 67. és 68. pont; 2019. június 13-i TopFit és Biffi ítélet, C-22/18, EU:C:2019:497, 60. pont), feltéve, hogy e szövetségek ezáltal nem korlátozzák az uniós jog által a magánszemélyek számára biztosított jogok és szabadságok gyakorlását (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 81. és 83. pont; 2019. június 13-i TopFit és Biffi ítélet, C-22/18, EU:C:2019:497, 52. pont).
- 104 Továbbá a hivatásos labdarúgás és az e sport gyakorlása révén megvalósuló gazdasági tevékenységek sajátosságai alapján megállapítható, hogy az UEFA-hoz és az URBSFA-hoz hasonló szövetségek jogszerűen szabályozhatják különösen azokat a feltételeket, amelyek között a hivatásos labdarúgóklubok az illetékességi területükön szervezett klubok közötti bajnokságokban részt vevő csapatokat összeállíthatják.
- 105 E sportot ugyanis, amely nemcsak társadalmi és kulturális szempontból bír jelentőséggel az Unióban (1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 106. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 40. pont), hanem a média szempontjából is, egyéb sajátosságai mellett az jellemzi, hogy mind európai, mind nemzeti szinten számos bajnokság megrendezésére ad alkalmat, amelyeken nagyszámú klub és jelentős számú játékos vesz részt. Ezenkívül bizonyos más sportokhoz hasonlóan az jellemzi, hogy az e bajnokságokon való részvétel olyan csapatok számára van fenntartva, amelyek meghatározott sporteredményeket értek el (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 132. pont), mivel az említett bajnokságok lebonyolítása az e csapatok közötti összecsapásokon és az említett csapatok fokozatos kiesésén alapul. E sport ebből következően alapvetően a sportteljesítményen alapul, ami csak akkor érvényesülhet, ha valamennyi részt vevő csapatot egységes szabályozási és technikai feltételek tiszteletben tartása mellett, ezáltal bizonyos esélyegyenlőség biztosításával állították össze.
- 106 Végül, a „piac” – amelynek a hivatásos labdarúgó-versenyek gazdasági szempontból minősülnek – működésének tényleges feltételei magyarázattal szolgálnak arra, hogy az UEFA-hoz és az URBSFA-hoz hasonló szövetségek által elfogadható szabályok és különösen a hatáskörükbe tartozó, a bajnokságok szervezésére és megfelelő lebonyolítására vonatkozó szabályok bizonyos kérdésekben és bizonyos mértékben továbbra is hivatkozhatnak nemzeti jellegű követelményekre vagy kritériumokra. Funkcionális szempontból ugyanis e sportot a klubok közötti bajnokságok és a nemzeti labdarúgó-szövetségeket képviselő csapatok közötti bajnokságok egyidejű fennállása jellemzi, amelyek összetétele e mérkőzések sajátos jellegére tekintettel jogszerűen köthető az „állampolgársági kikötések” tiszteletben tartásához (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 127. és 128. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 107 Ami az alapügyben szóban forgó szabályok által a verseny tekintetében objektíven elérni kívánt célt illeti, a kérdést előterjesztő bíróság által az e szabályok tartalmára vonatkozóan tett megállapításokból kitűnik, hogy e szabályok korlátozzák és kontrollálják a hivatásos labdarúgóklubok egymással folytatott versenyének egyik alapvető paraméterét, nevezetesen az olyan tehetséges játékosok igazolását – függetlenül attól, hogy e játékosok melyik klubnál és

helyileg hol nevelkedtek –, akik alkalmasak arra, hogy a csapatuk nevezhesse őket az ellenfél csapattal való összecsapásra. Ebből a szempontból a belga kormány helyesen tette hozzá, hogy e korlátozás olyan jellegű, hogy hatással lehet nemcsak a klubok által egymással a „upstream vagy ellátási piacon” – amely gazdasági szempontból a játékosok igazolását jelenti – fennálló versenyre, hanem az ugyanezen szempontból a klubok közötti labdarúgó-bajnokságok által alkotott „downstream piacon” fennálló versenyre is.

- 108 Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak meghatározása, hogy az alapügyben szóban forgó szabályok jellegüknél fogva elegendő károssági fokot mutatnak-e a verseny tekintetében ahhoz, hogy azokat úgy lehessen tekinteni, mint amelyeknek „célja” a verseny korlátozása.
- 109 A Bíróságnak e célból a jelen ítélet 92. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően figyelembe kell vennie e szabályok tartalmát, és annak megállapítása érdekében, hogy ez utóbbiak olyan károssági fokot mutatnak, amely alapján azok „céljuknál” fogva versenyellenesnek minősíthetők, meg kell határoznia, hogy az említett szabályok annak a labdarúgóklubok számára való előírásával, hogy minimum hány olyan nemzeti keretek között nevelkedett játékost szerepeltessenek, a határokon átnyúló verseny kárára, amellyel rendes körülmények között a más nemzeti labdarúgó-szövetségekben nevelkedett játékosok igazolásával élhetnek, kellő mértékben korlátozzák-e e labdarúgóklubokat abban, hogy hozzáférjenek a sikereikhez elengedhetetlen „forrásokhoz”, amelyet gazdasági szempontból a már kinevelt játékosok képviselnek. Az érintett játékosok aránya ebből a szempontból különös jelentőséggel bír.
- 110 A kérdést előterjesztő bíróság feladata továbbá, hogy a jelen ítélet 70–73., 93. és 94. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően figyelembe vegye azt a gazdasági és jogi háttérrel, amelyben az alapügyben szóban forgó szabályokat elfogadták, valamint a labdarúgás sajátosságait, és értékelje, hogy e szabályok elfogadása egyfajta „nemzeti preferencia” bevezetésével a klubok ezen erőforrásokhoz való hozzáféréseinek korlátozására, a piacok nemzeti határok mentén való részekre töredezésére, illetve e piacok részekre töredezésének visszaállítására, illetve a nemzeti piacok összefonódásának megnehezítésére irányult-e.
- 111 Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság a vizsgálata eredményeképpen arra a következtetésre jut, hogy az alapügyben szóban forgó szabályok károssági foka elegendő annak megállapításához, hogy e szabályok célja a verseny korlátozása, és hogy azok következképpen az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá tartoznak, e bíróságnak nem kell megvizsgálnia azok tényleges vagy potenciális hatásait.
- 112 Ellenkező esetben e bíróság feladata ezen hatások vizsgálata.

d) Az arra vonatkozó megállapítás lehetőségéről, hogy bizonyos konkrét magatartások nem tartoznak az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá

- 113 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy nem tartozik szükségszerűen az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá minden olyan, vállalkozások közötti megállapodás vagy vállalkozások társulásának döntése, amely korlátozza az e megállapodásban részes vagy e döntés tiszteletben tartásának alávetett vállalkozások cselekvési szabadságát. Ugyanis azon gazdasági és jogi háttér vizsgálata, amelybe e megállapodások és határozatok közül néhány illeszkedik, először is annak megállapításához vezethet, hogy azokat egy vagy több olyan jogszerű közérdekű cél indokolja, amelyek önmagukban véve nem versenyellenesek, másodsor, hogy azon konkrét eszközök, amelyeket e célkitűzések eléréséhez igénybe vesznek, ennek

érdekében ténylegesen szükségesek, harmadszor pedig, hogy még ha bebizonyosodik is, hogy ezen eszközök velejárója, hogy – legalábbis potenciálisan – korlátozzák vagy torzítják a versenyt, ez a benne rejlő hatás nem haladja meg a szükséges mértéket, különösen nem úgy, hogy az a verseny megszűntetését eredményezi. Ez az ítélkezési gyakorlat alkalmazható különösen a szakmai szövetséghez vagy sportszövetségekhez hasonló társadalmi szervezetek által bizonyos etikai vagy deontológiai jellegű célok elérése, illetve tágabb értelemben valamely szakmai tevékenység gyakorlásának szabályozása céljából elfogadott, szabályok formáját öltő megállapodások vagy határozatok esetén, ha az érintett szakmai szövetség bizonyítja, hogy a fent hivatkozott feltételek teljesülnek (lásd ebben az értelemben: 2002. február 19-i Wouters és társai ítélet, C-309/99, EU:C:2002:98, 97. pont; 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 42–48. pont; 2013. február 28-i Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas ítélet, C-1/12, EU:C:2013:127, 93., 96. és 97. pont).

- 114 Közelebbről, a sport területén a Bíróság a rendelkezésére álló információkra tekintettel arra a megállapításra jutott, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) által elfogadott doppingellenes szabályozás nem tartozik az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá, jóllehet korlátozza a sportolók cselekvési szabadságát, és annak velejárójaként egy olyan küszöb meghatározásával, amely felett a nandrolon jelenléte doppingnak minősül, a sportversenyek tisztességes, becsületes és objektív lebonyolításának megőrzése, a sportolók közötti esélyegyenlőség biztosítása, egészségük védelme, valamint a sport középpontjában álló etikai értékek – köztük a teljesítmény – tiszteletben tartása érdekében korlátozza a sportolók közötti potenciális versenyt (lásd ebben az értelemben: 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 43–55. pont).
- 115 Ezzel szemben a jelen ítélet 113. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat nem alkalmazható olyan magatartások esetén, amelyek távolról sem csak azzal a bennük rejlő „hatással” járnak, hogy bizonyos vállalkozások cselekvési szabadságának korlátozásával – legalábbis potenciálisan – szűkítik a versenyt, hanem e verseny tekintetében olyan károssági fokot mutatnak, amely igazolja annak megállapítását, hogy e magatartások „célja” akár a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása is lehet. Következésképpen csak akkor kell megvizsgálni, hogy az adott ügyben szóban forgó magatartás az említett ítélkezési gyakorlat hatálya alá tartozhat-e, ha e magatartás vizsgálata eredményeképpen kiderül, hogy annak nem célja a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása (lásd ebben az értelemben: 2013. február 28-i Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas ítélet, C-1/12, EU:C:2013:127, 69. pont; 2014. szeptember 4-i API és társai ítélet, C-184/13–C-187/13, C-194/13, C-195/13 és C-208/13, EU:C:2014:2147, 49. pont; 2017. november 23-i CHEZ Elektro Bulgaria és FrontEx International ítélet, C-427/16 és C-428/16, EU:C:2017:890, 51., 53., 56. és 57. pont).
- 116 Ami tehát a verseny megakadályozására, korlátozására vagy torzítására irányuló magatartásokat illeti, azok kizárólag az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdése alapján részesülhetnek az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom alóli mentességben, feltéve hogy e szabályok tekintetében az e rendelkezésben előírt valamennyi feltétel teljesül (lásd ebben az értelemben: 2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítélet, C-209/07, EU:C:2008:643, 21. pont).
- 117 A jelen ügyben tehát a kérdést előterjesztő bíróságnak kizárólag akkor kell megvizsgálnia, hogy e szabályok tekintetében teljesülnek-e a jelen ítélet 113. pontjában említett feltételeknek, ha a bíróság az alapügyben szóban forgó szabályok vizsgálata során arra a következtetésre jut, hogy azok nem a verseny korlátozására irányulnak, hanem ilyen hatást fejtenek ki, e vizsgálat keretében pedig különösen az alapügyben szóban forgó sportszövetségek által hivatkozott azon

célokat kell figyelembe vennie, amelyek az e szövetségekhez tartozó klubok közötti labdarúgó-bajnokságokon részt vevő csapatok összeállítására vonatkozó feltételek egységességének biztosítására, valamint a fiatal hivatásos labdarúgó-játékosok képzésének ösztönzésére irányulnak.

2. Az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésének értelmezéséről

- 118 Magából az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésének szövegéből következik, hogy mentességben részesülhet minden olyan megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy összehangolt magatartás, amely versenyellenes célja vagy hatása miatt az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével ellentétesnek bizonyul, amennyiben annak tekintetében az e célból előírt valamennyi feltétel teljesül (lásd ebben az értelemben: 1985. július 11-i Remia és társai kontra Bizottság ítélet, 42/84, EU:C:1985:327, 38. pont; 2014. szeptember 11-i MasterCard és társai kontra Bizottság ítélet, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, 230. pont), megjegyezve, hogy e feltételek szigorúbbak a jelen ítélet 113. pontjában említett feltételeknél.
- 119 Az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésének megfelelően e mentesség adott esetben négy együttes feltételnek van alárendelve. Először is, kellő valószínűséggel megállapítást kell nyernie (2009. október 6-i GlaxoSmithKline Services és társai kontra Bizottság és társai ítélet, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P és C-519/06 P, EU:C:2009:610, 95. pont), hogy a szóban forgó megállapodás, vállalkozások társulása által hozott döntés vagy összehangolt magatartás hatékonyságjavulást tesz lehetővé azáltal, hogy hozzájárul az érintett áruk vagy szolgáltatások termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához. Másodsorban ugyanilyen szinten bizonyítani kell, hogy az e hatékonyságjavulásból származó előnyből méltányos részesedést biztosítanak a felhasználóknak. Harmadszor, a szóban forgó megállapodás, döntés vagy gyakorlat nem róhat a részt vevő vállalkozásokra olyan korlátozásokat, amelyek nem nélkülözhetetlenek az ilyen hatékonyságjavulás eléréséhez. Negyedszer, e megállapodás, döntés vagy gyakorlat nem teheti lehetővé a részt vevő vállalkozások számára, hogy az érintett áruk vagy szolgáltatások jelentős része tekintetében teljesen megszüntessék a hatékony versenyt
- 120 Az e mentességre hivatkozó félnek kell meggyőző érvekkel és bizonyítékokkal alátámasztania, hogy az ahhoz szükséges valamennyi feltétel teljesül, hogy abban részesüljön (lásd ebben az értelemben: 1985. július 11-i Remia és társai kontra Bizottság ítélet, 42/84, EU:C:1985:327, 45. pont; 2009. október 6-i GlaxoSmithKline Services és társai kontra Bizottság és társai ítélet, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P és C-519/06 P, EU:C:2009:610, 82. pont). Amennyiben ezen érvek és bizonyítékok olyan jellegűek, hogy arra kötelezik a másikat, hogy azokat meggyőző módon cáfolja, ilyen cáfolat hiányában megállapítható, hogy eleget tettek az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésére hivatkozó félre háruló bizonyítási tehernek (lásd ebben az értelemben: 2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 79. pont; 2009. október 6-i GlaxoSmithKline Services és társai kontra Bizottság és társai ítélet, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P és C-519/06 P, EU:C:2009:610, 83. pont).
- 121 Közelebbről, ami a jelen ítélet 119. pontjában hivatkozott első feltételt illeti, a hatékonyságjavulás, amelynek megvalósítását a megállapodásnak, a vállalkozások társulásai által hozott döntésnek, illetve az összehangolt magatartásnak lehetővé kell tennie, nem azonos bármely olyan előnnyel, amelyre a részt vevő vállalkozások a gazdasági tevékenységük keretében e megállapodás, döntés vagy magatartás révén szert tesznek, hanem az csak olyan érzékelhető objektív előnyökhöz kapcsolódik, amelyek megvalósítását az említett megállapodás, döntés vagy magatartás

– konkrétan vizsgálva – lehetővé teszi a különböző érintett ágazatban, illetve ágazatokban vagy piacon, illetve piacokon. Ezenkívül ahhoz, hogy ezen első feltétel teljesítettnek minősüljön, nemcsak e hatékonyságjavulás tényleges megtörténtét és terjedelmét kell bizonyítani, hanem azt is, hogy e hatékonyságjavulás ellensúlyozhatja a szóban forgó megállapodás, döntés vagy gyakorlat által a verseny szempontjából okozott hátrányokat (lásd ebben az értelemben: 1966. július 13-i Consten és Grundig kontra Bizottság ítélet, 56/64 és 58/64, EU:C:1966:41, 502. o.; 2014. szeptember 11-i MasterCard és társai kontra Bizottság ítélet, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, 232., 234. és 236. pont; analógia útján: 2012. március 27-i Post Danmark ítélet, C-209/10, EU:C:2012:172, 43. pont).

- 122 Ami a jelen ítélet 119. pontjában hivatkozott második feltételt illeti, az annak bizonyítását követeli meg, hogy a hatékonyságjavulás, amelynek a megvalósulását a szóban forgó megállapodásnak, vállalkozások társulása által hozott döntésnek vagy összehangolt magatartásnak lehetővé kell tennie, valamennyi felhasználóra kedvező hatást gyakorol a különböző érintett ágazatokban vagy piacokon, legyen szó akár szakemberekről, akár közbenső vagy végső fogyasztókról (lásd ebben az értelemben: 2006. november 23-i Asnef-Equifax és Administración del Estado ítélet, C-238/05, EU:C:2006:734, 70. pont; 2014. szeptember 11-i MasterCard és társai kontra Bizottság ítélet, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, 236. és 242. pont).
- 123 Ebből az következik, hogy olyan helyzetben, amikor az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését sértő magatartás céljánál fogva versenyellenes, vagyis a verseny tekintetében elegendő károsági fokot mutat, másfelől pedig amikor érintheti a felhasználók vagy a fogyasztók különböző kategóriáit, meg kell határozni, hogy e magatartás a káros hatása ellenére kedvező hatást gyakorol-e az egyes felhasználókra vagy fogyasztókra, és ha igen, arra milyen mértékben kerül sor.
- 124 Ami a jelen ítélet 119. pontjában hivatkozott, a szóban forgó magatartás nélkülözhetetlen vagy szükséges jellegére vonatkozó harmadik feltételt illeti, az magában foglalja e magatartás és a ténylegesen elképzelhető alternatív intézkedések hatásának értékelését és összehasonlítását annak meghatározása érdekében, hogy az említett magatartástól várt hatékonyságjavulás elérhető-e a versenyt kevésbé korlátozó intézkedésekkel is. Ezzel szemben az nem vezethet az ilyen magatartás és az ilyen alternatív intézkedések közötti célszerűség alapján történő választáshoz abban az esetben, ha ez utóbbiak nem tűnnek kevésbé versenykorlátozóknak.
- 125 Ami a jelen ítélet 119. pontjában hivatkozott negyedik feltételt illeti, az annak tiszteletben tartására vonatkozó ellenőrzés adott esetben magában foglalja azon mennyiségi és minőségi elemek vizsgálatát, amelyek az érintett ágazatokban vagy piacokon fennálló verseny működését jellemzik, annak meghatározása érdekében, hogy a szóban forgó megállapodás, vállalkozások társulásának döntése vagy összehangolt magatartás lehetővé teszi-e a részt vevő vállalkozások számára, hogy az érintett áruk vagy szolgáltatások jelentős része tekintetében teljesen megszűntessék a hatékony versenyt. Különösen a vállalkozások társulása által hozott olyan döntés vagy az olyan megállapodás esetében, amelyhez a vállalkozások együttesen csatlakoztak, a vállalkozások igen jelentős piaci részesedése – egyéb releváns körülmények mellett és e körülmények együttes elemzésének keretében – utalhat arra a lehetőségre, hogy e döntés vagy megállapodás – tartalmára, céljára vagy hatására tekintettel – a részt vevő vállalkozások számára a hatékony verseny teljes megszüntetését eredményezi, ami önmagában kizárja az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésében előírt mentesség kedvezményét.
- 126 Általánosabban fogalmazva, a jelen ítélet 119. pontjában hivatkozott különböző feltételek vizsgálata szükségessé teheti a szóban forgó megállapodás, vállalkozások társulása által hozott döntés vagy összehangolt magatartás által érintett ágazat, illetve ágazatok vagy piac, illetve piacok

jellemzőinek és sajátosságainak figyelembevételét, amennyiben e jellemzők és sajátosságok e vizsgálat eredménye szempontjából meghatározók (lásd ebben az értelemben: 2009. október 6-i GlaxoSmithKline Services és társai kontra Bizottság és társai ítélet, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P és C-519/06 P, EU:C:2009:610, 103. pont; 2014. szeptember 11-i MasterCard és társai kontra Bizottság ítélet, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, 236. pont).

- 127 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ítélet 119. pontjában említett négy feltétel valamelyikének nem teljesülése elegendő az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdésében előírt mentesség kedvezményéből való kizáráshoz.
- 128 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy állást foglaljon abban a kérdésben, hogy az alapügyben szóban forgó szabályok tekintetében az összes olyan feltétel teljesül-e, amely alapján, miután lehetőséget biztosítottak a felek számára, hogy eleget tegyenek a rájuk háruló, a jelen ítélet 120. pontja szerinti bizonyítási kötelezettségnek, e szabályok az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdése szerinti mentességben részesülhetnek.
- 129 Mindemellett e feltételek közül az érzékelhető objektív előnyökre vonatkozó első feltételt illetően meg kell jegyezni, hogy az olyan magatartásnak, amelynek célja vagy hatása a verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, az érintett ágazatban, illetve ágazatokban vagy piacon, illetve piacokon lehetővé kell tennie, hogy az alapügyben szóban forgó szabályok a hivatásos labdarúgóklubokat fiatal játékosok szerződtetésére és nevelésére, vagyis arra ösztönözhessek, hogy a játékosnevelésen keresztül fokozzák a versenyt. Mindazonáltal kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a felek által előterjesztett vagy előterjesztendő konkrét – gazdasági, statisztikai vagy más jellegű – érvekre és bizonyítékokra tekintettel állást foglaljon ezen ösztönzés tényleges fennállásáról, a képzés terén ebből eredő hatékonyságjavulás terjedelméről, valamint arról, hogy e hatékonyságjavulás ellensúlyozhatja-e az említett szabályok által a verseny szempontjából okozott hátrányokat.
- 130 Ami a második feltételt illeti, amely szerint a szóban forgó magatartásnak a különböző érintett ágazatokban vagy piacokon kedvező hatást kell gyakorolnia a felhasználókra, legyen szó akár szakemberekről, akár közbenső vagy végső fogyasztókról, hangsúlyozni kell, hogy a jelen ügyben a „felhasználók” elsősorban a hivatásos labdarúgóklubokat és magukat a játékosokat foglalják magukban. Tágabb értelemben a felhasználók kiegészülnek a végső „fogyasztókkal”, akiket a szó gazdasági értelmében a nézők, illetve a tévénézők alkotják. Ez utóbbiakat illetően nem zárható ki eleve, hogy közülük egyeseknek a klubok közötti bajnokságok iránti érdeklődése más szempontok mellett a részt vevő klubok letelepedési helyétől, valamint attól függ, hogy az általuk szerepeltetett csapatokban játszanak-e saját nevelésű játékosok. A kérdést előterjesztő bíróság feladata tehát, hogy a felek által előterjesztett vagy előterjesztendő konkrét érvekre és bizonyítékokra tekintettel állást foglaljon többek között abban a kérdésben, hogy az alapügyben szóban forgó szabályok az általuk elsődlegesen érintett piacon, nevezetesen a játékosok e klubok általi igazolásának piacán valóban kedvező hatást gyakorolnak-e nemcsak a játékosokra, hanem valamennyi klubra, valamint a nézőkre és a tévénézőkre is, vagy – amint azt a Bíróság előtt állították – a gyakorlatban azok a klubok bizonyos kategóriáinak előnyt biztosítva, ugyanakkor más klubok számára hátrányt okozva érvényesülnek-e.
- 131 Ami az alapügyben szóban forgó szabályok szigorúan szükséges jellegére vonatkozó harmadik feltételt illeti, a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a felek által előterjesztett vagy előterjesztendő konkrét érvekre és bizonyítékokra tekintettel megvizsgálja, hogy az olyan alternatív intézkedések, mint amelyekre a Bíróság előtt hivatkoztak, nevezetesen a hivatásos labdarúgóklubok arra vonatkozó kötelezettségeinek előírása, hogy a licenz megszerzése

érdekében biztosítsák a játékosok képzését, a finanszírozási mechanizmusok vagy pénzügyi ösztönzők bevezetése különösen a kis klubok számára, illetve a nevelő klubok által viselt költségek közvetlen ellentételezésére szolgáló rendszer, minősülhetnek-e, amennyiben azok tiszteletben tartják az uniós jogot (lásd e tekintetben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 108. és 109. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 41–45. pont), a versenyt kevésbé korlátozó intézkedéseknek.

- 132 Ami a negyedik feltételt illeti, amely azon kérdés megválaszolására vonatkozik, hogy az alapügyben szóban forgó szabályok a hivatásos labdarúgóklubok között esetlegesen fennálló versenynek a már képzett játékosok igazolásával történő korlátozásával nem szüntetik-e meg e versenyt, az a meghatározó elem, hogy milyen szinten határozták meg azon „saját nevelésű játékosok” minimális arányát, akiket a mérkőzésnapon szerepeltetendő játékosok teljes számához képest nevezni kell. A Bizottság konkrétan arra mutatott rá, hogy az általa mostanáig vizsgált hasonló szabályokkal összevetve e minimális arány nem tűnik számára aránytalannak, még ha figyelembe vesszük is azt a körülményt, hogy a hivatásos labdarúgóklubok valójában nagyobb számú „saját nevelésű játékos” igazolására kényszerülhetnek vagy több ilyen játékos igazolása mellett dönthetnek az olyan kockázatok kiküszöbölése érdekében, mint a balesetek vagy a betegségek. E kérdés eldöntése ugyanakkor végső soron kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata.
- 133 Ezt az összehasonlítást úgy kell elvégezni, hogy a szóban forgó versenykorlátozásokból eredő helyzetet lehetőség szerint össze kell vetni azzal a helyzettel, amelyben az érintett piac akkor lenne, ha e korlátozások nem akadályozták, korlátozták vagy torzították volna a versenyt.
- 134 Ezzel szemben nem meghatározó az a körülmény, hogy az alapügyben szóban forgó szabályok valamennyi, az UEFA és az URBSFA hatáskörébe tartozó, klubok közötti bajnokságra, valamint valamennyi, e bajnokságokon részt vevő hivatásos labdarúgóklubra és játékosra alkalmazandók. Ez ugyanis magának a társadalmi szervezeti létnek a természetéből fakad, amely egy adott illetékességi területen olyan szabályozó hatáskörrel rendelkezik, amelynek tiszteletben tartása kötelező valamennyi, abban tagsággal rendelkező vállalkozás, valamint az azokhoz csatlakozott valamennyi személy számára.
- 135 A fenti megfontolások összességére tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdésekre – az EUMSZ 101. cikkre vonatkozó részükben – a következőképpen kell válaszolni:
- az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az európai szintű labdarúgó-bajnokságok szervezéséért felelős szövetség által elfogadott és az e szövetség és az annak tagjai közé tartozó nemzeti labdarúgó-szövetségek által alkalmazott azon szabályok, amelyek az e bajnokságokon részt vevő egyes klubok számára minimális létszámot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzésnapon való nevezése tekintetében, akik magánál e klubnál, vagy azon nemzeti szövetség illetékességi területén nevelkedtek, amelyhez az említett klub tartozik, továbbá a nemzeti szintű labdarúgó-bajnokságok szervezéséért felelős szövetség által elfogadott azon szabályok, amelyek az e bajnokságokban részt vevő egyes klubok számára minimális létszámot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzésnapon való nevezése tekintetében, akik az e szövetség illetékességi területén nevelkedtek, ha megállapítást nyer egyrészt, hogy a vállalkozások társulásainak e döntései érinthetik a tagállamok közötti kereskedelmet, másrészt pedig hogy azok célja vagy hatása a hivatásos labdarúgóklubok közötti verseny korlátozása, kivéve ha a második esetben meggyőző érvekkel és bizonyítékokkal alátámasztják, hogy az említett döntéseket egy vagy több jogszerű cél igazolja, és azok e célból feltétlenül szükségesek;

- az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az csak akkor teszi lehetővé, hogy a vállalkozások társulásai által hozott ilyen határozatok, amennyiben azok ellentétesnek bizonyulnak az e cikk (1) bekezdésével, mentesüljenek az utóbbi bekezdés alkalmazása alól, ha meggyőző érvekkel és bizonyítékokkal alátámasztásra kerül, hogy az e célból előírt valamennyi feltétel teljesül.

C. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseknek az EUMSZ 45. cikkre vonatkozó részéről

1. A közvetett hátrányos megkülönböztetésnek, illetve a munkavállalók szabad mozgása akadályozásának fennállásáról

- 136 Először is meg kell állapítani, hogy a közvetlen hatállyal rendelkező EUMSZ 45. cikkel ellentétes minden olyan intézkedés – függetlenül attól, hogy az állampolgárságon alapul, vagy állampolgárságtól függetlenül alkalmazandó –, amely hátrányosan érintheti az uniós polgárokat, amennyiben azok a származási tagállamuktól eltérő tagállam területén kívánnak gazdasági tevékenységet folytatni, megakadályozva őket abban, illetve eltántorítva őket attól, hogy elhagyják ez utóbbi tagállamot (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 93–96. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 33. és 34. pont).
- 137 A jelen ügyben, amint azt a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, az URBSFA szabályaihoz hasonló szabályoknak magából a szövegéből és rendszeréből kitűnik, hogy azok *prima facie* hátrányosan érinthetik azokat a hivatásos labdarúgó-játékosokat, akik a származási tagállamuktól eltérő tagállam, nevezetesen Belgium területén kívánnak gazdasági tevékenységet folytatni, és akik nem felelnek meg az e szabályok által megkövetelt feltételeknek. Ezek a szabályok ugyanis, bár nem közvetlenül állampolgárságra vagy lakóhelyre vonatkozó kritériumon alapulnak, kifejezetten „nemzeti” jellegű kapcsolaton nyugszanak, két szempontból is, amint arra többek között a Bizottság rámutatott. Egyrészt a „saját nevelésű játékosokat” úgy határozzák meg, mint akik valamely „belga” klubnál nevelkedtek. Másrészt azon hivatásos labdarúgóklubok számára, akik az URBSFA hatáskörébe tartozó, klubok közötti labdarúgó-bajnokságokon részt kívánnak venni, minimális számot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzéslapon való nevezése tekintetében, akik megfelelnek az ilyen minősítéshez megkövetelt feltételeknek.
- 138 Így az említett szabályok korlátozzák annak lehetőségét, hogy az ilyen „nemzeti” kapcsolat felmutatni nem tudó játékosokat az ilyen klubok játékosjegyzékében szerepeltessék, és nevezzék őket a mérkőzéslapon, vagyis hogy e klubok pályára küldhessék őket. Amint az a jelen ítélet 60. pontjában megállapításra került, az a körülmény, hogy e korlátozás ily módon a játékosok csapatokban való szereplését, nem pedig formálisan e játékosok alkalmazásának lehetőségét érinti, nem bír jelentőséggel, mivel az említett játékosok tevékenysége alapvetően a mérkőzéseken és bajnokságokon való részvételre irányul.
- 139 Ennyiben az alapügyben szóban forgó szabályok, amint arra a főtanácsnok az indítványának 43. és 44. pontjában rámutatott, közvetett hátrányos megkülönböztetést valósíthatnak meg a más tagállamból származó játékosokkal szemben, mivel elsősorban ez utóbbiakat érintheti hátrányosan.

140 Ebből az következik, hogy e szabályok *prima facie* sértik a munkavállalók szabad mozgását, fenntartva, hogy ezt a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

2. Az esetleges igazolás fennállásáról

- 141 A nem állami intézkedések még akkor is elfogadhatók, ha akadályozzák az EUM-Szerződésben biztosított valamely szabad mozgást, amennyiben bizonyítást nyer először is, hogy elfogadásuk összeegyeztethető e Szerződéssel, és ebből következően a tisztán gazdasági jellegű céltól eltérő célt szolgál, másodsor pedig, hogy azokkal összefüggésben tiszteletben tartják az arányosság elvét, ami azt jelenti, hogy alkalmasak e cél megvalósításának biztosítására, és nem haladják meg az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéket (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 104. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 38. pont; 2019. június 13-i TopFit és Biffi ítélet, C-22/18, EU:C:2019:497, 48. pont). Ami közelebbről az ilyen intézkedések alkalmasságára vonatkozó feltételt illeti, emlékeztetni kell arra, hogy azokat csak akkor lehet a hivatkozott célkitűzés biztosítására alkalmasnak tekinteni, ha ténylegesen megfelelnek e célkitűzés koherens és szisztematikus módon való elérésére irányuló törekvésnek (lásd ebben az értelemben: 2009. szeptember 8-i Liga Portuguesa de Futebol Profissional és Bwin International ítélet, C-42/07, EU:C:2009:519, 61. pont; 2020. október 6-i Bizottság kontra Magyarország [Felsőoktatás] ítélet, C-66/18, EU:C:2020:792, 178. pont).
- 142 Az állami eredetű intézkedések esetéhez hasonlóan az ezen nem állami intézkedések kibocsátójának kell bizonyítania, hogy e két együttes feltétel teljesül (lásd analógia útján: 2016. január 21-i Bizottság kontra Ciprus ítélet, C-515/14, EU:C:2016:30, 54. pont; 2020. június 18-i Bizottság kontra Magyarország [Az egyesületek átláthatósága] ítélet, C-78/18, EU:C:2020:476, 77. pont).
- 143 A jelen ügyben tehát a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a felek által előterjesztett érvekre és bizonyítékokra tekintettel állást foglaljon abban a kérdésben, hogy az URBSFA alapügyben szóban forgó szabályai megfelelnek-e az említett feltételeknek.
- 144 Mindemellett először is emlékeztetni kell arra, hogy a fiatal hivatásos labdarúgó-játékosok szerződtetésének és nevelésének ösztönzésére irányuló célkitűzés, figyelemmel mind a sport EUMSZ 165. cikkben elismert, társadalomban és nevelésben betöltött szerepére, mind pedig tágabb értelemben a sportnak az Unióban betöltött kiemelkedő jelentőségére, amelyet a Bíróság több alkalommal hangsúlyozott, jogszerű közérdekű célnak minősül (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 106. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 39. pont).
- 145 Másodsor, ami az alapügyben szereplőhöz hasonló szabályoknak a szóban forgó cél elérésére való alkalmasságát illeti, mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy e cél bizonyos esetekben és bizonyos feltételek között igazolhatja azokat az intézkedéseket, amelyek – anélkül, hogy olyan módon lennének kialakítva, hogy előre egyértelműen és számszerűsíthetően garantálják a fiatal játékosok szerződtetésének és nevelésének fokozását vagy intenzívebbé tételét – alkalmasak arra, hogy ebben az értelemben valós és jelentős ösztönző szerepet töltsenek be (lásd ebben az értelemben: 1995. december 15-i Bosman ítélet, C-415/93, EU:C:1995:463, 108. és 109. pont; 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 41–45. pont).

- 146 Továbbá meg kell jegyezni, hogy amennyiben az olyan szabályok, mint az alapügyben szóban forgó URBSFA szabályai, azon hivatásos labdarúgóklubok számára, akik részt kívánnak venni az e szövetség hatáskörébe tartozó, klubok közötti labdarúgó-bajnokságokon, előírják, hogy minimum hány olyan fiatal játékost szerepeltessenek a játékosjegyzékben és nevezzenek a mérkőzéslapon, akik az említett szövetséghez tartozó klubnál nevelkedtek, függetlenül attól, hogy erre melyik klubnál került sor, a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a releváns tényezők összességére tekintettel megvizsgálja, hogy e szabályok alkalmasak-e arra, hogy helyi szinten biztosítsák a fiatal játékosok szerződtetésének és nevelésének ösztönzésére irányuló cél megvalósítását.
- 147 A kérdést előterjesztő bíróságnak e tekintetben többek között figyelembe kell vennie azt a körülményt, hogy a szóban forgó nemzeti labdarúgó-szövetségekhez tartozó bármely klubnál nevelkedett valamennyi fiatal játékos egy tekintet alá vételével előfordulhat, hogy az említett szabályok egyes – különösen a jelentős pénzügyi forrásokkal rendelkező – klubok számára nem képesek valódi és jelentős ösztönzőként szolgálni a tekintetben, hogy fiatal játékosokat szerződtessenek annak érdekében, hogy azok a klubnál nevelkedjenek. Éppen ellenkezőleg, az ilyen szerződtetési és játékosnevelési politika, amellyel kapcsolatban a Bíróság már kiemelte, hogy az az érintett klub számára költséges, hosszú és bizonytalan jellegű (lásd ebben az értelemben: 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 42. pont), egy tekintet alá esik az olyan fiatal játékosok szerződtetésével, akiket a szintén e szövetséghez tartozó bármely más klub már kinevelt, függetlenül attól, hogy e másik klub az említett szövetség illetékességi területén található-e. Márpedig éppen a fiatal játékosok nevelésébe történő helyi szintű befektetés járul hozzá a sport társadalomban és nevelésben betöltött szerepének megvalósításához, különösen amikor az kis klubok, adott esetben ugyanazon régió más klubjaival való együttműködés keretében, esetlegesen határokon átnyúló dimenzióban valósul meg (lásd ebben az értelemben: 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 44. pont).
- 148 Harmadszor, amint az a jelen ítélet 131. és 132. pontjából következik, meg kell vizsgálni az alapügyben szóban forgó szabályok szükségességét és arányosságát, különösen a „saját nevelésű játékosok” azon minimális számát, amelyet az e szabályok értelmében szerepeltetendő játékosok teljes számához képest a klubok játékoslistáin szerepeltetni, a mérkőzéslapon pedig nevezni kell.
- 149 A kérdést előterjesztő bíróságnak az alapeljárás felei által előterjesztett vagy előterjesztendő érvekre és bizonyítékokra figyelemmel alapos és átfogó vizsgálatnak kell alávetnie a jelen ítélet előző pontjaiban foglalt tényezők összességét, és adott esetben azokat az egyéb elemeket, amelyeket e bíróság a jelen ítélet alapján relevánsnak ítélhet.
- 150 A fenti megfontolások összességére tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdésekre az EUMSZ 45. cikkre vonatkozó részükben azt a választ kell adni, hogy e cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek a valamely, nemzeti szintű labdarúgó-bajnokságok szervezéséért felelős szövetség által elfogadott azon szabályok, amelyek az e bajnokságokban részt vevő egyes klubok számára minimális számot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzéslapon való nevezése tekintetében, akik az e szövetség illetékességi területén nevelkedtek, kivéve ha megállapítást nyer, hogy e szabályok alkalmasak az arra irányuló cél koherens és szisztematikus módon történő megvalósítására, hogy helyi szinten biztosítsák a fiatal játékosok szerződtetésének és képzésének ösztönzését, és nem lépik túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

V. A költségekről

- 151 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az európai szintű labdarúgó-bajnokságok szervezéséért felelős szövetség által elfogadott és az e szövetség és az annak tagjai közé tartozó nemzeti labdarúgó-szövetségek által alkalmazott azon szabályok, amelyek az e bajnokságokon részt vevő egyes klubok számára minimális létszámot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzéslapon való nevezése tekintetében, akik magánál e klubnál, vagy azon nemzeti szövetség illetékességi területén nevelkedtek, amelyhez az említett klub tartozik, továbbá a nemzeti szintű labdarúgó-bajnokságok szervezéséért felelős szövetség által elfogadott azon szabályok, amelyek az e bajnokságokban részt vevő egyes klubok számára minimális létszámot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzéslapon való nevezése tekintetében, akik az e szövetség illetékességi területén nevelkedtek, ha megállapítást nyer egyrészt, hogy a vállalkozások társulásainak e döntései érinthetik a tagállamok közötti kereskedelmet, másrészt pedig hogy azok célja vagy hatása a hivatásos labdarúgóklubok közötti verseny korlátozása, kivéve ha a második esetben meggyőző érvekkel és bizonyítékokkal alátámasztják, hogy az említett döntéseket egy vagy több jogszerű cél igazolja, és azok e célból feltétlenül szükségesek.
- 2) Az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az csak akkor teszi lehetővé, hogy a vállalkozások társulásai által hozott ilyen határozatok, amennyiben azok ellentétesnek bizonyulnak az e cikk (1) bekezdésével, mentesüljenek az utóbbi bekezdés alkalmazása alól, ha meggyőző érvekkel és bizonyítékokkal alátámasztásra kerül, hogy az e célból előírt valamennyi feltétel teljesül.
- 3) Az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek a valamely, nemzeti szintű labdarúgó-bajnokságok szervezéséért felelős szövetség által elfogadott azon szabályok, amelyek az e bajnokságokban részt vevő egyes klubok számára minimális létszámot határoznak meg azon játékosok játékosjegyzékükben való szerepeltetése és a mérkőzéslapon való nevezése tekintetében, akik az e szövetség illetékességi területén nevelkedtek, kivéve ha megállapítást nyer, hogy e szabályok alkalmasak az arra irányuló cél koherens és szisztematikus módon történő megvalósítására, hogy helyi szinten biztosítsák a fiatal játékosok szerződtetésének és képzésének ösztönzését, és nem lépik túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

Aláírások